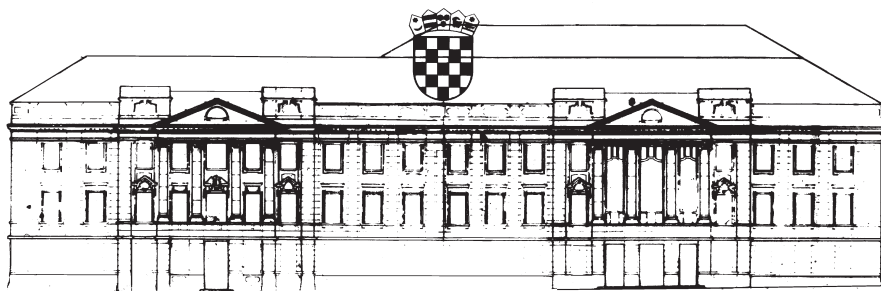

izvješća HRVATSKOGA SABORA

ISSN 1845-9404

GODINA XVIII.

BROJ 471

ZAGREB, 11.VI. 2007.

25. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

**ZAKON
O ZAŠTITI OKOLIŠA**

SADRŽAJ

- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM I FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM	3	- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI	14
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KYOTSKOG PROTOKOLA UZ OKVIRNU KONVENCIJU UJEDINJENIH NARODA O PROMJENI KLIME	4	- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTICANJU RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA	17
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE O PROVEDBI VOJNIH VJEŽBI I OBUKE I PRUŽANJU POTPORE DRŽAVE DOMAĆINA	6	- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O IZBORU ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	20
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNE KONVENCIJE O VRIJEDNOSTI KULTURNE BAŠTINE ZA DRUŠTVO	7	- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU	21
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HUMANITARNOM RAZMINIRANJU	7	- PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU "NACIONALNOG DANA ZAŠTITE NA RADU"	23
- PRIJEDLOG ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI	8	- IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA 2006. GODINU	25
- PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA; IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 1997. DO 2005. GODINE	10	- IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJA ZA DJECU ZA 2006. GODINU	28
- PRIJEDLOG ZAKONA O PREKRŠAJIMA	12	- IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU PREDPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI EU	29
		- GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA	31
		- IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA	32

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM I FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Opredjeljenje za suvremene standarde u pravima invalida

Hrvatski sabor raspravljao je o ovom zakonskom Prijedlogu 30. svibnja 2007. Za Republiku Hrvatsku, kao socijalnu državu, Konvencija i Fakultativni protokol od posebnoga su interesa.

O PRIJEDLOGU

Konvencija i Fakultativni protokol dodatni su mehanizmi za zaštitu temeljnih ljudskih prava i sloboda, ali i iskorak u unapređenju međunarodnoga humanitarnog prava, koji će značajno pridonijeti poboljšanju položaja osoba s invaliditetom te promicati njihovo sudjelovanje u građanskim, političkim, ekonomskim, društvenim i kulturnim područjima života. To je za Republiku Hrvatsku, kao stranku svih dosad usvojenih ključnih međunarodnih instrumenata na području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava kontinuitet na međunarodnom planu ali i daljnje opredjeljenje za provedbu suvremenih standarda u nacionalnom zakonodavstvu.

Za provedbu ovog zakona u državnom proračunu potrebno je osigurati dodatna sredstva u sljedeće tri godine, po 62,4 milijuna kuna godišnje.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo; Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo podupiru donošenje predloženog zakona.

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskog sabora o predloženom zakonu uvodno je govorio državni tajnik Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti mr.sc. **Stjepan Adanić**. Konvencija i Fakultativni protokol potpisani su u sjedištu UN-a u New Yorku 30. ožujka 2007. godine. Ovo je prvi međunarodni ugovor globalnog dosega na području ljudskih prava u 21. stoljeću koji će utjecati na oko 650 milijuna ljudi i osoba s invaliditetom širom svijeta, rekao je, među ostalim.

Milenijski dokument

Vesna Škulić javila se u ime **Kluba zastupnika SDP-a** te naglasila da je to najveći milenijski dokument UN-a, po mnogome specifičan. Uz snažno zagovaranje i podržavanje zakona kojima se štiti područje

osoba s invaliditetom Klub zastupnika SDP-a podržat će ovaj Prijedlog, no drži da je njegovo donošenje hitnim postupkom nepotrebno i nepoželjno. Predloženi tekst zakona i prijevod Konvencije nisu u skladu s onim (Konvencija) što je potpisala Republika Hrvatska 30. ožujka 2007. a nisu iskazani ni socijalni učinci predviđenih promjena. Predlaže se dorada teksta.

Nakon ovih primjedaba postoji dvojba ne bi li bilo potrebno pogledati još jedanput prijevod Konvencije, rekao je **Dragutin Lesar** govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Iznenađuje brzina ratifikacije ove Konvencije, koju uopće ne prate nove izmjene Zakona o socijalnoj skrbi. Ne smijemo se zavaravati kako će ratifikacijom ove Konvencije problemi osoba s invaliditetom biti otklonjeni ili da će u tome doći do bitnijih pomaka, rekao je, među ostalim, pitajući provodimo li i ovdje različit pristup različitim kategorijama invalida. Nije izostavio ni druga pitanja u vezi s tim pa tako ni zaključke Hrvatskog sabora i njihovu nerealizaciju.

Damir Kajin govorio je u ime **Kluba zastupnika IDS-a** rekavši da je razumljivo da ovu Konvenciju

valja ratificirati. U Konvenciji nije pronašao odredbu koja bi izjednačavala sve invalide, a njih u Hrvatskoj ima oko 429 000. Znači li to da se i drugdje u svijetu čini razlika između pojedinih grupa invalida. Osvrnuo se na problem zapošljavanja invalida jer to ide teško iako Hrvatska poznaje stimulacije za to.

Đurđa Adlešić naglašava, govoreći u ime **Kluba zastupnika HSLS-a**, da prihvaćanje ove Konvencije uvodi niz obveza za državu potpisnicu i da stoga treba vidjeti koliko je sve to stvarno provedivo. Treba biti potpuno iskren i reći koji su to rokovi i koja sredstva, naglasila je navodeći niz problema s kojima se danas u Hrvatskoj suočavaju invalidi, počevši od onog u nabavci ortopedskih i drugih pomagala i arhitektonskih barijera do čekanja na posao. Nužne su promjene čitavog paketa zakona ali i strože sankcije za neizvršavanje obveza prema ovoj osjetljivoj kategoriji stanovništva, rekla je, među ostalim.

Lucija Čikeš izvijestila je da **Klub zastupnika HDZ-a** podržava predloženi zakon i hitnost postupka. Republika Hrvatska je dosad izgradila sustav prava osoba s invalidi-

tetom pa se može konstatirati da je veći dio sadržaja ove Konvencije već ugrađen u naše zakonodavstvo. A za onaj manji dio sva državna tijela se obvezuju uskladiti svoje propise i djelatnosti s Konvencijom.

Klub zastupnika PGS-a, SBHS-a i MDS-a podržat će ovaj Prijedlog, uz upozorenje da postoje i teškoće u ostvarivanju prava i povlastica invalida, naveo je **Željko Pavlic (MDS)**. Naime, postoji brojnost i rascjepkavost zakona i propisa za ovo područje, a u mnogim slučajevima invalidima nisu ni poznata njihova prava. Unatoč strategijama i nacionalnom programu nismo još riješili zahtjev invalida da se njihova invalidnost određuje prema stupnju, a ne prema porijeklu invaliditeta.

Potrebna jedinstvenost zakona i prakse

I **Klub zastupnika HSS-a** podržat će prihvaćanje ove Konvencije, uz znanje da sama Konvencija neće dovesti do bitnih promjena, izvijestila je **Ljubica Lalić**. Klub ukazuje na potrebu jedinstvenosti teorije i prakse jer ako zakoni ne budu udahnuti u praksu ništa ne znače.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Karmela Caparin (HDZ)**, **Stjepan Kozina (HSU)**, **mr.sc. Mato Arlović (SDP)**, **Dorotea Pešić-Bukovac (IDS)**, **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)**. Završni osvrt u ime predlagatelja dao je državni tajnik **Stjepan Adanić**.

Hrvatski je sabor hitnim postupkom 1. lipnja 2007. donio ovaj Zakon (jednoglasno, 100 "za").

Đ.K.

Čestitka

Tijekom sjednice predsjednik Hrvatskoga sabora i predsjedatelj **Vladimir Šeks** čestitao je svim zastupnicima, cijelom hrvatskom narodu i svim građanima Republike Hrvatske Dan Hrvatskog sabora. Spomen dan Hrvatskoga sabora utvrđen je 30. svibnja, kao sjećanje i spomen na konstituiranje prvog slobodnog demokratskoga višestranačkoga izabranog Hrvatskoga sabora 30. svibnja 1990. godine i na povijesnu ulogu Hrvatskoga sabora u očuvanju hrvatske državnosti tijekom stoljeća, a obilježavamo ga radno, rekao je, među ostalim **Vladimir Šeks**.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KYOTSKOG PROTOKOLA UZ OKVIRNU KONVENCIJU UJEDINJENIH NARODA O PROMJENI KLIME

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Dobar početak za zdraviji okoliš

Na 25. sjednici Hrvatskog sabora 27. travnja zastupnici su nakon rasprave donijeli Zakon o potvrđivanju Kyotskog protokola. Na taj je način Hrvatska postala 170. država koja je prihvatila taj ključni međunarodni dokument za zaštitu klime.

O PRIJEDLOGU

U ime predlagatelja, Prijedlog je dodatno obrazložio državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dr. sc. **Nikola Ružinski**. Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni

klime prihvaćena je 1992. godine, a od tada ju je ratificiralo 189 zemalja, među kojima i Republika Hrvatska, 1996. godine. Vrlo brzo se pokazalo da provedba obveza iz Konvencije neće biti dovoljna za zaštitu klimatskog sustava. Sljedeći korak u daljnjem naporu ka smanjenju

emisije stakleničnih plinova bio je Kyotski protokol usvojen je 1997., i on za države Dodatka I. Konvencije, među kojima je i Hrvatska, propisuje obvezu smanjenja emisija u prosjeku za 5% u razdoblju od 2008.-2012. godine, u odnosu na baznu godinu. Hrvatska je potpisala Kyotski protokol 1999., ali ga nije ratificirala jer je tako utvrđena obveza, s obzirom na malu polaznu emisiju, teško ostvariv zadatak. Kyoto protokol kao startnu poziciju uzima 1990. i predviđa ograničenje emisije stakleničnih plinova na 31,12 milijuna tona ugljičnog dioksida godišnje što bi Hrvatsku vratilo 30 godina unazad, te joj onemogućilo industrijski razvoj. Lani se, međutim, Hrvatska izborila za povećanja ograničenja na 34,62 milijuna tona CO₂ godišnje, i s tom boljom pozicijom starta s Kyoto protokolom, podvukao je Ružinski.

RADNA TIJELA

Uz amandmansku intervenciju u članku 2. kojim se nomotehnički uređuje izričaj, **Odbor za zakonodavstvo** podupire donošenje ovoga Zakona i ne protivi se prijedlogu da se Zakon donese po hitnom postupku. Za donošenje Zakona bili su i **Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša** (matično radno tijelo) te **Odbor za europske integracije**.

RASPRAVA

Trgovina kvotama

Po ocjeni **Kluba zastupnika HDZ-a** Hrvatska treba aktivno sudjelovati u međunarodnim naporima usmjerenim rješavanju klimatskih promjena, rekao je mr. sc. **Marko Širac**. Klub će podržati donošenje Zakona o potvrđivanju Kyotskog protokola. Ratifikacija Protokola je prijeko potrebna za aktivno sudjelovanje Republike

Hrvatske na sastancima stranaka Protokola, s obzirom da su započeli pregovori o definiranju i preuzimanju obveza u drugom obvezujućem razdoblju od 2012. do 2020. godine. Potvrđivanjem Kyotskog protokola ispunila bi se i obveza iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2007., zaključio je Širac.

I Kluba zastupnika HNS-a će podržati donošenje ovog Zakona, podvukla je mr. sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain**. Primijetila je, međutim, da je sedam godina pregovaranja o Kyoto protokolu bilo predugo te se pita jesu li posrijedi bili objektivnim razlozima ili je riječ o svojevrsnom ignoriranju ove teme. Zbog tog šlamperaja naša je slika u svijetu narušena, kaže zastupnica. Možda nismo krucijalna zemlja u očuvanju klime, ali valja znati da se stupanj građanstva jednog naroda procjenjuje kroz osviještenost o tim klimatskim problemima. Oštro je kritizirala kaskanje Hrvatske u razvoju obnovljivih izvora energije te izrazila bojazan da će Hrvatska prodavati svoje Protokolom utvrđene kvote emisija stakleničnih plinova, a da neće istovremeno razvijati industriju na način koji bi zadovoljio te kvote.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** zastupnik mr. sc. **Božidar Pankrećić** je upozorio na neriješeno pitanje odlaganja radioaktivnog otpada. Suprotstavio se najavama o gradnji odlagališta za radioaktivni otpad na Trgovskoj gori te najavio zakonski prijedlog svoje stranke kojim bi se zabranilo odlaganje radioaktivnog otpada u Hrvatskoj i propisala obveza njegovog izvoza. Klub će podržati donošenje Zakona, zaključio je Pankrećić.

Nije dobro da hrvatsku energetska politiku vode lobiji i u strukturama vlasti sjede oni koji će preferirati interes određenog lobija, podvukao je **Ivica Pančić** u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Vjeruje da će Kyoto protokol biti dodatni mehanizam pritiska na one koji smatraju da radi

profita mogu nesmetano zagađivati okoliš i trovati ljude. Kyoto protokol je dodatna šansa za održivi razvoj Hrvatske koji bi se temeljio na zaštiti najvrednijeg što Hrvatska posjeduje, a to su njezina prirodna bogatstva. Zaštita tih prirodnih bogatstava mora biti temeljni nacionalni interes jer će to danas-sutra kada postanemo dio ujedinjene Europe biti naša najveća komparativna prednost, rekao je Pančić, i zaključio da će Klub glasovati za prihvaćanje predložene zakona.

Klub zastupnika IDS-a podržava Zakon ali je pitanje kako će Hrvatska smanjiti emisiju stakleničkih plinova, rekao je **Damir Kajin**. S tim u vezi spomenuo je strategiju smanjenja stakleničkih plinova s prijedlogom niza mjera koju priprema Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Obnovljivi izvori energije

Klub zastupnika nacionalnih manjina podržava potvrđivanje Kyotskog protokola ali otvara i pitanje nije li prerano njegovo potvrđivanje, odnosno je li Hrvatska spremna provoditi isti s obzirom na ne male sankcije za neprovođenje Protokola, rekla je mr. sc. **Zdenka Čuhnil (nezavisna; zastupnica češke i slovačke nacionalne manjine)**. Pitanje je može li Hrvatska u razdoblju 2008.-2012. smanjiti emisiju stakleničnih plinova za 5% kad se zna da je emisija tih plinova u čvrstoj korelaciji s bruto domaćim proizvodima koji posljednjih godina svake godine bilježi godišnji porast od 3,5%. I zastupnica Čuhnil naglašava potrebu okretanja Hrvatske obnovljivim izvorima energije (vjetroturbinama, sunčeva i geotermalna energija, korištenje bio-mase za proizvodnju toplote i kogeneraciju, te bio-disela, bio-etanola i bio-plina).

Dr. sc. **Tonči Tadić** rekao je da će **Klub zastupnika HSP-a** podržati donošenje ovog Zakona, ali ga interesira s kojim će to aktima izaći u

Hrvatski sabor i predhrvatsku javnost aktualna Vlade Republike Hrvatske, ali i sve buduće vlade pokazujući da je Hrvatskoj doista stalo do toga što je ratificirala. Hrvatska kasni sa ratifikacijom protokola, a dio razloga za to nalazi u pristajanju hrvatske delegacije pri potpisivanju Protokola na nerazumno visok stupanj smanjenje stakleničkih plinova (ponašali smo se kao da je Hrvatska razvijena zemlja). Potvrđivanje Protokola nije samo puki čin jer iz tog postupka treba proizaći čitav niz vrlo jasnih strategija, zakona, pravilnika i planova koji će doista pokazati da nam je stalo do toga da na tom planu nešto i radimo. Želimo li se čvrsto pridržavati Kyoto protokola tada moramo poticati sve izvore energije koji isključuju emisiju stakleničkih plinova, a poticati proizvodnju energije u hidro-elekttranama, proizvodnju bio-mase, bio-plina, preispitati planove koji zabranjuju postavljanje vjetro-elekttrana na otocima itd. Moramo se također čim prije domoći izvora energije koje imamo

investirane izvan Hrvatske (pripada nam polovica elektrane u Obrenovcu, a investirali smo i u elektrane na teritoriju BiH). Rekao je još da bi u transportu puno više trebalo koristiti željeznice i brodove, odnosno one oblike transporta koji troše manje energije i ispuštaju manje stakleničkih plinova.

Kyoto protokol predstavlja prvi globalni korak na planu očuvanja zemljine atmosfere, odnosno utjecaja na klimatske promjene, primijetio je dr. sc. **Zlatko Kramarić** u ime **Kluba zastupnika HSLS-a**. Klub će, kaže, podržati Zakon o potvrđivanju Kyoto protokola nadajući se da će osim ograničenja emisije stakleničkih plinova ova ratifikacija predstavljati i jednu od smjernica budućeg razvoja hrvatske industrije prema novim i čistijim tehnologijama.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Vladimir Štengl (HDZ)**, **Mirjana Brnadić (HDZ)**, **Željko Pavlic (MDS)**, mr. sc. **Alenka Košiča Čičin-Ša-**

in (HNS), dr. sc. **Šemso Tanković (SDA)**, zastupnik albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine). U završnoj riječi državni tajnik Nikola Ružinski prihvatio je u ime predlagatelja amandmane Odbora za zakonodavstvo. Odgovarajući na primjedbe iz rasprave rekao je, među ostalim, kako ne postoji bojazan da će Hrvatska prodavati svoje Protokolom utvrđene kvote emisija stakleničkih plinova, te da nema planova za odlagališta radioaktivnog otpada, ali ima kada je riječ o izgradnji hidrocentrala itd.

Na sjednici 27. travnja zastupnici su sa 97 glasom "za" i 1 "suzdržanim" hitnim postupkom donijeli Zakon o potvrđivanju Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime u tekstu kako ga je predložila Vlada Republike Hrvatske zajedno s prihvaćenim amandmanom.

J. Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE O PROVEDBI VOJNIH VJEŽBI I OBUKE I PRUŽANJU POTPORE DRŽAVE DOMAĆINA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Dana 18. travnja 2007. godine prihvaćena je primjena hitnog postupka u potvrđivanju Memoranduma.

Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina sklopljen je 12. rujna 2006. godine u Zagrebu. Ovaj Memorandum uz PFP/NATO, SOFA-u predstavlja pravni okvir kojim se pobliže definira odgovornost i opća načel-

la vezano uz provedbu zajedničkih vojnih vježbi i pružanje potpore države domaćina oružanim snagama jedne sudionice kada su razmještene na državno područje druge sudionice radi provedbe međusobno dogovorenih i u skladu s unutarnjim pravnim poretom sudionika odobrenih zajedničkih vojnih vježbi.

Odbor za zakonodavstvo i odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost podupiru donošenje ovog Zakona.

Zastupnici su 27. travnja 2007. godine sa 96 glasova "za" i 3 "suzdržana", bez rasprave, donijeli Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina.

I. Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNE KONVENCIJE O VRIJEDNOSTI KULTURNE BAŠTINE ZA DRUŠTVO

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Dana 18. travnja 2007. godine prihvaćena je primjena hitnog postupka u potvrđivanju Okvirne konvencije o vrijednosti kulturne baštine za društvo.

Republika Hrvatska potpisala je ovu Konvenciju 27. listopada 2005. godine, a njezino potvrđivanje važno je za cjelovitost sustava zaštite baštine.

Ciljevi ove Okvirne konvencije su očuvanje, njegovanje i razvijanje kul-

turne raznolikosti kao najvrjednijeg kulturnog naslijeđa čovječanstva uz naglašavanje pozitivnih aspekata globalizacije u jačanju interkulturalnog dijaloga, otvaranju prema drugim kulturama i njihovoj raznolikosti.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu i Odbor za zakonodavstvo podupiru donošenje ovog Zakona, a **Odbor za zakonodavstvo** daje amandman (predlagatelj ga je prihvatio) na naziv Okvirne konvenci-

je gdje je potrebno dodati iza riječi "konvencija" riječi: "Vijeća Europe", kojim se usklađuje naziv s izvornikom na engleskom i francuskom jeziku.

Zastupnici su 20. travnja 2007. godine, bez rasprave, sa 88 glasova "za" i 1 "suzdržanim" donijeli Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije o vrijednosti kulturne baštine za društvo.

I. Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HUMANITARNO RAZMINIRANJU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 25. sjednici raspravljali hitnim postupkom o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o humanitarnom razminiranju.

Ovim Zakonom predlaže se:

- da umjesto tvrtki i obrtnika završnu geodetsku izmjeru osigurava Hrvatski centar za razminiranje
- brisanje odredbe koja propisuje da ovlaštena pravna osoba i obrtnik smiju izvoditi poslove pretraživanja i razminiranja samo s kapacitetima prijavljenim u ponudbenoj dokumentaciji
- odredba kojom se propisuje da su djelatnici na poslovima humanitarnog razminiranja dužni kod sebe imati iskaznicu humanitarnog razminiranja
- da pirotehničari Ministarstva obrane nakon prestanka djelatne vojne službe mogu obavljati poslove humanitarnog razminiranja u RH

- uređivanje problematike izobrazbe osoba koje su osposobljene za obavljanje poslova razminiranja prema stranim propisima
- ublažiti uvjet za izdavanje ovlasti za voditelja radilišta, pirotehničara i pomoćnog djelatnika
- zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ograničava se na razdoblje od jedne godine, a propisuje se i novčana kazna.

Odbor za zakonodavstvo podnio je tri amandmana na članke 6,13, i 16. nomotehničke prirode. **Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost** podupire donošenje ovog Zakona.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Vladimir Štengl (HDZ)**. Kazao je kako Klub zastupnika HDZ-a podržava donošenje predloženog Zakona.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Pero Kovačević (HSP)**. Ustvrdio je da u predloženom Zako-

nu postoje situacije koje nisu do kraja pravno definirane, a koje će stvarati probleme u primjeni i provedbi istog, te zbog toga Klub zastupnika HSP-a predlaže da se ovaj Zakon uputi u drugo čitanje.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Željko Kurtov (HNS)**. Kazao je kako Klub zastupnika HNS-a podržava prijedlog Zakona, te da su promjene koje donosi Zakon u svrhu olakšavanja rada na terenu i bržeg razminiranja pozitivne.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Željko Ledinski (HSS)**. Istaknuo je da će Klub HSS-a podržati Prijedlog zakona, jer drži da će pripomoći što bržem i kvalitetnijem radu na razminiranju. Također je istaknuo i nezadovoljstvo tempom kojim se razminiranje vrši.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Mato Gavran (SDP)**, **Pero Kovačević (HSP)**, **Slaven Letica (nezavisni)**,

Josip Đakić (HDZ), Petar Mlinarić (HDZ), Ivica Klem (HDZ) i Damir Kajin (IDS).

Zastupnici su 1. lipnja 2007. godine sa 98 glasova "za" i 1 "suzdržanim" donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o huma-

nitarnom razminiranju, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

I. Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Brže do dozvola za gradnju

Ovaj zakonski prijedlog zastupnici su razmotrili na sjednici 25. svibnja i prosljedili ga u drugo čitanje. Ponuđena rješenja poduprli su i pozicija i opozicija (oporba ih je čak ocijenila revolucionarnim), što ne znači da nije bilo poprilično primjedbi na pojedine odredbe.

O PRIJEDLOGU

Kako je uvodno naglasila resorna ministrica, **Marina Matulović-Dropulić**, riječ je o zakonu koji objedinjuje problematiku prostornog uređenja i gradnje, i kojim se naše zakonodavstvo u ovoj oblasti usklađuje s europskim. Primjerice, na zahtjev EU uvodi se obveza izrade strateške procjene utjecaja na okoliš na nivou županijskih prostornih planova. Novina je i to da se ukida obveza izrade generalnih urbanističkih planova za pojedine gradove. Općine i gradovi će i ubuduće u svojim prostornim planovima moći predviđati urbanističke planove uređenja ili detaljne planove, ali to više neće biti obveza (izuzetak su neizgrađena građevinska područja ili stari dijelovi grada koje treba obnoviti, te područja na kojima će se provoditi komasacija).

Novim Zakonom se pojednostavljuje i dobivanje dozvola za gradnju obiteljskih kuća površine do 400 m²,

odnosno poljoprivrednih objekata do 600 m². Naime, za te objekte građani više neće morati pribavljati građevinsku i lokacijsku dozvolu, već će moći započeti gradnju na osnovi rješenja o uvjetima građenja, izdanog na temelju idejnog projekta. Lokacijske dozvole će i dalje biti obvezne za višestambene, poslovne objekte, hotele i sl. Prema predloženom, rješenja o uvjetima gradnje, lokacijske dozvole i dr. više ne bi izdavali uredi državne uprave, već upravni odjeli velikih gradova i županija koji bi preuzeli i djelatnike (550) koji danas rade na tim poslovima. Država bi za njih i dalje osiguravala sredstva za plaće na dosadašnjoj razini, s tim da lokalna jedinica eventualno namiri razliku. Predviđeno je da građevinske i lokacijske dozvole za komplicirane objekte, koji u velikoj mjeri utječu na okoliš (pojedine tvornice, autoceste i sl.) i dalje izdaje resorno ministarstvo. Uporabne dozvole za te objekte bile bi trajne, dok bi se one za tehnološki proces kontrolirale svakih 5 godina.

Posebno poglavlje zakonskog prijedloga govori o urbanoj komasaciji, odnosno o pripremi građevinskog zemljišta. Usvoje li se predložena rješenja, jedinice lokalne samouprave dobit će pravo prvokupa na lokacijama za izgradnju škola, dječjih vrtića, ambulanti, itd. Privatni investitori moći će otkupiti dio zemlji-

šta koje im nedostaje za formiranje građevinske čestice (do 20 posto) od lokalne samouprave.

RADNA TIJELA

U prethodnoj raspravi donošenje ovog zakona poduprli su: **Odbor za zakonodavstvo** (uz primjedbe pravno-tehničke naravi na članke 24, 47, 51, 57, 118, 229, 340, 351. i 352.) te **odbori za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu te za europske integracije**.

RASPRAVA

Mr.sc. **Marko Širac** je najavio da će **Klub zastupnika HDZ-a** podržati Prijedlog zakona, jer cjelovito uređuje sustav prostornog planiranja i koncepcijski je dobro postavljen. Spomenuo je, među ostalim, da se osniva Odbor za graditeljstvo, kao savjetodavno tijelo koje će ministru davati preporuke i mišljenja u vezi s građenjem. Posebno pozdravlja prijedlog za osnivanje Fonda za gospodarenje nekretninama, što bi trebalo pomoći državi i lokalnim jedinicama u vođenju aktivne zemljišne politike. Novina je i to da će ubuduće i gradovi imati prilike osnovati zavode za prostorno uređenje, a osigurava se i jače uključivanje javnosti u rješavanje pitanja zaštite pro-

stora (kroz provođenje javne rasprave u postupku donošenja prostornih planova). Među ostalim, zakonom se ponovno omogućava jedinstveni način legalizacije nezakonito izgrađenih objekata te učinkovita provedba inspekcijiskog nadzora.

Na kraju je prenio sugestije svojih stranačkih kolega za izmjenu odredbi članka 134. (uređuje pravo prvokupa) i 173. (regulira upis vlasništva u zemljišnu knjigu, odnosno katastarski operat).

Revolucija u graditeljstvu

Ovaj Zakon je revolucija u našem graditeljstvu, jer je znatno sadržajnije i sveobuhvatnije od važećih propisa, konstatala je mr.sc. **Alenka Košiča Čičin-Šain**, govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Loše je, međutim, to što u njegovoj pripremi nisu sudjelovale sve zainteresirane skupine (npr. društva i udruženja arhitekata i dr.). Po njenoj ocjeni mjere za ubrzanje postupka za dobivanje dozvola za gradnju obiteljskih kuća su više populističke naravi nego što će ubrzati građenje. Osim toga, smanjit će se kvaliteta sagrađenih objekata, jer to neće imati tko kontrolirati.

Novim Zakonom mijenjaju se struktura i sadržaj dokumenata prostornog uređenja, negodovala je dalje. Nema sumnje, kaže, da prostorne planove treba podvrgnuti strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, ali to se može napraviti i u okviru postojećih dokumenata. U protivnom će nas papirologija zagušiti, a složena procedura i povećani troškovi usporit će, pa i zaustaviti investicije u Hrvatskoj. U slučaju da se i donese ovakav zakon, nije jasno kako će prostorni planovi izgledati u prijelaznom razdoblju, budući da stari pravilnik ostaje na snazi do donošenja novog, a rok za njegovu izradu je dvije godine.

Njeni stranački kolege protive se, kaže, i ukidanju generalnih urbanističkih planova, čija izrada nije bila

jeftina. Osim toga, kroz te planske dokumente gradovi su osmislili svoj koncept razvoja, koji zasigurno neće biti realiziran u narednih deset godina, koliki je njihov rok trajanja. Zalažu se i za to da se početak primjene Zakona veže uz donošenje pratećih propisa, te da se njegova provedba sagleda i u financijskom kontekstu (država bi trebala participirati i u sredstvima za osiguranje prostornih i tehničkih uvjeta rada službenika koje će preuzeti županije i gradovi). Po riječima zastupnice, njihov Klub će poduprijeti Prijedlog zakona, u nadi da će predlagatelj do drugog čitanja provesti širu demokratsku raspravu sa zainteresiranim stranama, te uvažiti njihove primjedbe.

Podršku **Kluba zastupnika HSP-a** najavio je i **Pero Kovačević**. Napomenuo je da će njihov stav o Konačnom prijedlogu zakona ovisiti o odgovorima na dva bitna pitanja - hoće li se predloženim stati nakraj raznoraznim građevinskim i drugim lobijima koji sustavno devastiraju prostor u Hrvatskoj i kada će se napokon stvarno stanje na terenu dovesti u zakonske okvire.

Prevelike ovlasti ministra

Intenciju predlagatelja treba podržati, jer je doista napravio hrabar iskorak, kaže **Damir Kajin**, predstavnik **Kluba zastupnika IDS-a**. Naime, sve dosadašnje izmjene postojećih propisa bile su puka kozmetika a ovo je revolucija, iako se još uvijek previše toga prepušta diskrecijskoj ocjeni ministra (gotovo trećina odredbi predviđa donošenje podzakonskih akata). Radi dobrobiti malih investitora, građana, treba skratiti proceduru za investicije i pojeftiniti dozvole, no pitanje je jesu li naši gradovi i županije spremni za preuzimanje tih poslova. Nije problem samo kadrovska neekipiranost, nego i troškovi preuzimanja djelatnika koji će izdavati rješenja o uvjetima građenja. Budući da će provedba ovog Zakona znatno optere-

titi županijske i gradske proračune, država bi uz decentralizaciju ovlasti trebala spustiti i dio sredstava za te namjene.

Zastupnik je, među ostalim, pohvalio odredbu koja predviđa da nadležno upravno tijelo odredi primjereni rok investitoru (30 dana) za ispunjenje propisanih uvjeta građenja, a ne da mu se zbog neispunjenja tih uvjeta blokira investicija. Založio se i za preciziranje prijelaznih odredbi, kako bi bilo razvidno po kojem će se zakonu dovršiti predmeti koji su u tijeku.

Klub zastupnika HSS-a će poduprijeti ovaj zakonski prijedlog u prvom čitanju, jer smatramo da treba, ne samo pospješiti, nego i omogućiti što jeftiniju gradnju, izjavio je **Željko Ledinski**. I haesesovci se zalažu za financijsku decentralizaciju, a ne da dio troškova preuzimanja djelatnika koji rade na izdavanju dozvola za gradnju snose županije i gradovi. Ledinski je prenio i njihovo upozorenje da je zakonska odredba kojom se kapacitet luka nautičkog turizma ograničava na 400 vezova, u suprotnosti s potrebama razvoja turizma. Dakako, prijeko je potrebno izraditi studiju zaštite okoliša za svaku lokaciju na Jadranu koja je predviđena za te namjene. Osvrnuo se i na odredbe koje se odnose na urbanu komasaciju. Budući da je većina općina i gradova već donijela prostorne planove, sugestija je zastupnika HSS-a, da se provedba tog postupka, kao i područje komasacije, određuju detaljnim planovima uređenja (troškove bi trebala snositi lokalna samouprava). Sukladno smjernicama EU, zaključke o provedbi postupka komasacije trebalo bi objavljivati i na Internetu.

Pojednostavniti planske dokumente

Riječ je o dobrom zakonu koji se do drugog čitanja još može popraviti u nekim tehničkim elementima, kaže **Đurđa Adlešić**, glasnogovor-

nica **Kluba zastupnika HSLS-a**. Struka, međutim, upozorava na to da pojmovi koji se u njemu koriste nisu ujednačeni, te da sustav donošenja prostornih planova i određivanja njihovih sadržaja nije uređen na odgovarajući način.

Stoga haeselesovci predlažu da se iz obveznog sadržaja tih dokumenata izuzmu izvješća o javnoj raspravi, evidencija izrade i donošenja prostornog plana te sažetak za javnost. Upozorila je i na neprecizno definiranu obvezu vlasnika neizgrađenog zemljišta, na kojem je planirana izgradnja komunalne infrastrukture i sl., da to zemljište mogu

predati u vlasništvo jedinice lokalne samouprave (trebalo bi produžiti rok za isplatu obeštećenja). Mišljenja je, nadalje, da treba preispitati prijedlog za ukidanje GUP-ova, a rokove u kojima će gradovi i županije morati uskladiti statute i druge akte s ovim zakonom, pomaknuti do kraja godine. Izrazila je nadu da će u konačnoj verziji zakonskog teksta predlagatelj smanjiti broj podzakonskih akata, iako su u nekim slučajevima oni nezaobilazni (npr. kad je riječ o odstupanju od bitnih zahtjeva za građevinu radi osiguranja nesmetanog pristupa osobama smanjene pokretljivosti).

Uslijedila je pojedinačna rasprava, u kojoj su sudjelovali: **Nikola Sopčić (HDZ)**, **Kruno Peronja (HDZ)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **dr.sc. Slaven Letica (nezavisni)**, **mr.sc. Alenka Košiča Čičin-Šain (HNS)**, **Mirjana Brnadić (HDZ)**, **Ivan Kolar (HSS)**, **dr.sc. Zvonimir Sabati (HSS)** i **Antun Kapraljević (HNS)**.

Nakon završnog osvrta ministri-
ce **Matulović-Dropulić** prešlo se na glasovanje. **Ishod - Hrvatski sabor je jednoglasno (85 glasova "za" 5. svibnja prihvatio Prijedlog zakona o prostornom uređenju i gradnji.**

M.Ko.

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA; IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 1997. DO 2005. GODINE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Cjelovit sustav zaštite okoliša

Na 25. sjednici Hrvatskoga sabora, 24. svibnja 2007. godine, raspravljalo se o Prijedlogu zakona o zaštiti okoliša kojim se otklanjanju uočeni nedostaci u primjeni važećeg Zakona, a dopunom postojećih i uvođenjem novih zakonskih rješenja usklađuje hrvatsko zakonodavstvo na području zaštite okoliša sa zakonodavstvom Europske unije. Raspravljalo se i o Izvješću o stanju okoliša od 1997. do 2005. godine koje na temelju dostupnih podataka pruža ocjenu trenutnog stanja okoliša. Izvješće je temeljeno na indikatorskom pristupu kojim se osigurava praćenje učinkovitosti pojedinih primijenjenih mjera politike zaštite okoliša i ujedno omogućava uključivanje Republike Hrvatske u europske trendove prikazivanja stanja okoliša.

O PRIJEDLOGU

Uvodno je govorio državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dr. sc. **Nikola Ružinski**. Za Izvješće je rekao da je taj cjelovit dokument važan doprinos sustavnom praćenju i učinkovitijoj zaštiti okoliša. Ocjena stanja je temeljena na indikatorskom prikazu, čime se osigurava sustavnost i sljedivost u praćenju stanja na nacionalnoj i međunarodnog razini čime se osigurava usporedivost naših podataka s podacima država EU-a.

Predloženi je zakon krovni zakon, a njegovim će se donošenjem učiniti značajan korak k usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a na području zaštite okoliša. Također se osigurava podloga za donošenje provedbenih

akata kojim će se hrvatsko zakonodavstvo na ovom pravnom području u potpunosti uskladiti s europskim zakonodavstvom. Zakonom se uvodi instrument strateške procjene utjecaja na okoliš za sve planove i programe uključujući i prostorne planove sve do razine županija, te posebna odgovornost za velike proizvodne i energetske sustave koji će dobiti objedinjene uvjete zaštite okoliša u procesu dobivanja uporabne dozvole. Zakonom se uvodi odgovornost onečišćivača za štetne posljedice, pristup javnosti informacijama o okolišu, modernizirani sustav praćenja stanja u okolišu itd.

RADNA TIJELA

Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša zatražio je pojašnjenje

nje u kojoj će mjeri novi Zakon o zaštiti okoliša kao krovni zakon utjecati na već donesene zakone iz pojedinih segmenata zaštite okoliša, a predstavnici Zelene akcije predložili su da resorno ministarstvo produži rok za davanje primjedbi, prijedloga i mišljenja za navedeni zakonski prijedlog. Saboru je predloženo da prihvati Prijedlog zakona i Izvješće, uz opasku da mu je trebalo prethoditi Izvješće za četverogodišnje razdoblje. Uz određene primjedbe i prijedloge te konstataciju da cijeli tekst zakona treba nomotehnički doraditi, **Odbor za zakonodavstvo** podupire donošenje Zakona o zaštiti okoliša. Prihvaćanje zakona u prvom čitanju poduprli su i **Odbor za europske integracije** te **Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**, a potonji je još predložio Saboru da prihvati Izvješće.

RASPRAVA

Pravo pristupa informacijama o okolišu

Nakon uvodnog izlaganja mr. sc. **Marko Širac** je prenio stavove Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, a zatim su govorili predstavnici klubova zastupnika. U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Damir Kajin**. Svi smo, kaže, za zaštitu okoliša, za najveće moguće standarde te zaštite i protiv zagađivača, a ukoliko zagađivači ugrožavaju zdravlje ljudi treba ih trenutno zatvoriti. No, od čistog se zraka ne može živjeti i potrebno je našu zemlju još jedanput reindustrijalizirati. Zakon je potreban, još nam je potrebna stvarna zaštita okoliša, ali i razvoj na svim područjima (industrija, poljoprivreda, turizam, cestogradnja). Bit predloženog zakona je u načelu prava pristupa informacijama o okolišu kojima raspolažu tijela javne vlasti i pravne osobe, a Kajinov prijedlog je da se u zakonski tekst unese odredba o objavi te

informacije o trošku odgovarajućeg tijela javne vlasti. Investitori većih i složenijih objekata morali bi, pak obznaniti studije utjecaja na okoliš. Budući da se ovim zakonom daju nove obveze lokalnoj samoupravi, predlaže da država za te namjene osigura određena proračunska sredstva.

Mr. sc. **Marko Širac** najavio je da će **Klub zastupnika HDZ-a** prihvatiti Izvješće i Prijedlog zakona o zaštiti okoliša. U nastavku iznio je primjedbe i prijedloge na neke zakonske odredbe, a za predloženi je zakon rekao da osigurava cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i održivog razvitka.

Terminološka opaska

Stavove **Kluba zastupnika SDP-a** prenio je **Ivica Pančić**. Za stanje zaštite okoliša u Hrvatskoj rekao je da nije dobro i da se okoliš štiti više riječima nego na djelu. Hrvatskoj je potrebna odgovorna, moderna i proaktivna europska politika zaštite okoliša koja će počivati na konceptu održivog razvoja. Predloženi je zakon dijelom pisan na jedna birokratski način i bez uključivanja stručnjaka (odredbe o strategiji održivog razvitka). U zakonskom prijedlogu gotovo da i nema prevencije u zaštiti okoliša, a u dijelu koji se odnosi na gospodarenje otpadom predloženo rješenje izjednačava spaljivanje otpada s recikliranjem kao metodom zbrinjavanja otpada. Pritom se, međutim, ne kaže jasno da je spaljivanje otpada lošiji i štetniji način njegova zbrinjavanja u odnosu na recikliranje. Klub se ne zalaže za spalionice otpada, iako su i one potrebne, već za centre za gospodarenje otpadom. Zakon ne uvažava razliku između onečišćivača i zagađivača, kaže Pančić, i zaključuje kako predstoji velik posao da se

na konstruktivan način dođe do kvalitetnog zakona koji će dovesti do uspostave cjelovitog sustava zaštite okoliša. **Klub zastupnika HSS-a** će glasovati za Prijedlog zakona, rekao je **Željko Ledinski**. Klub je imao načelne primjedbe na zakonski tekst, ali je izdvojio tri. Prva je njegova primjedba da treba striktno precizirati problematiku koju regulira krovni zakon u odnosu na ostale zakone, odnosno odrediti kraće rokove za nadležna državna tijela koja su dužna donijeti odgovarajuće provedbene propise. Nije dobro, kaže, zakonom definirati mogućnost da tijela javne vlasti odbiju zahtjev za davanje informacije o okolišu jer to nije rezultat demokratskih standarda koje danas imamo u Hrvatskoj. Ledinski je prihvatio i Izvješće, uz konstataciju kako se nada da će ono ubuduće biti redovito dostavljano Saboru.

Dostavljeno Izvješće je odlično, ali je zabrinjavajuće stanje koje se prikazuje s tendencijom pogoršanja, rekao je mr. sc. **Miroslav Rožić** u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Imao je i terminološku opasku glede Zakona. Ovdje je primjerenija tema, kaže, o očuvanju nego o zaštiti okoliša jer zaštita je samo metoda. Očuvanje okoliša naš je cilj i nacionalni interes i u tom smislu ovdje se zapravo radi o zakonu o očuvanju okoliša. Hrvatska ima strategiju u kojoj se na određeni način sugeriraju različite vrste gospodarenja otpadom, ali do danas nema sustava gospodarenja otpadom. Raspravu o metodama odlaganja otpada Rožić smatra bespredmetnom, naglašavajući da su odlaganje, recikliranje i spaljivanje otpada metode jednog te istog sustava. Usluga odvoza otpada još uvijek se (u 95% slučajeva) i najčešće obračunava prema stambenoj površini, a ne prema količini nastalog otpada iako je Hrvatski sabor donio zakon koji nalaže obračunavanje prema količini nastalog otpada. Za takvo što, upozorava Rožić, još ne postoji motivacija ljudi da

odvojeno prikupljaju otpad, osim prikupljanja plastičnih flaša i flašica, što se pretvorilo u neki vid socijalne mjere u Hrvatskoj.

Zbrinjavanje otpada na ekološkom principu

Klub zastupnika PGS - SBHS - MDS-a prihvaća Izvješće koje vjerno prikazuje stanje u našem sustavu zaštite okoliša, ali i predloženi zakon u prvom čitanju, uz prijedlog da se zbrinjavanje otpada temelji na ekološkom principu, rekao je **Željko Pavlic (MDS)**. Klub traži da se dosljedno ekološki koncept gospodarenja otpadom temelji na odvojenom skupljanju i recikliranju otpada, a u konačnici na konceptu nula otpada. Naglašava da termička obrada otpada predstavlja nepoželjan oblik zbrinjavanja otpada po ljudsko zdravlje i održivi razvitak, i iznosi ocjenu Kluba da je u Republici Hrvatskoj potrebno uspostaviti dosljedan ekološki sustav zbrinjavanja otpada koji bi se temeljio na odvojenom prikupljanju otpada domaćinstva i reciklaži. **Klub zastupnika HNS-a** pozdravlja upu-

ćivanje ovog zakona na raspravu u Sabor, ne samo zato što to od nas traži Europa već i zato jer je on nužnost našeg održivog razvoja u nadolazećim godinama, rekla je mr. sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain**. Gospodarenje otpadom čini značajan segment zaštite okoliša i održivog razvitka, a predloženi bi zakon kao krovni zakon trebao trasirati smjernice i nižih zakona. Zastupnica se koncentrirala na iznošenje primjedbi ekoloških udruga, djelatnika koji obavljaju kontrolu emisije plinova, i prijedloge prostornih planera, a predlagateljku zamolila da o njima razmisli i ukoliko je moguće usvoji ih do drugog čitanja.

Uslijedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Mario Zubović (HDZ)**, **Jure Bitunjac (HDZ)**, **Rade Ivas (HDZ)**, **Vladimir Štengl (HDZ)**, **Luka Bebić (HDZ)**, **Jagoda Majska-Martinčević (HDZ)**, mr. sc. **Zdenka Čuhnil (nezavisna, zastupnica češke i slovačke nacionalne manjine)**, **Ivanka Roksandić (HDZ)**, **Velimir Pleša (HDZ)**, i mr. sc. **Marko Širac (HDZ)**.

Dodatno je u petominutnoj raspravi **Dorotea Pešić-Bukovac (HNS)** ustvrdila da će **Klub zastupnika HNS-a** u procesu donošenja zakona podnijeti amandmane na zakonski tekst. Naime, Klub će se zalagati za demokratski proces izbora članova Savjeta za zaštitu okoliša i državni razvitak uz široko sudjelovanje javnosti, a ne da Vlada imenuje članove Savjeta. Predložit će i da Savjet ima svoj upravni odbor.

U završnoj riječi državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dr. sc. **Nikola Ružinski** zahvalio je zastupnicima na izraženoj podršci predloženom zakonu.

Na 25. sjednici Hrvatskoga sabora, 25. svibnja zastupnici su jednoglasno (83 "za") prihvatili Prijedlog zakona o zaštiti okoliša, a sve primjedbe, prijedloge i mišljenja uputili predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. A sa 81 glasom "za" i 4 "suzdržana" prihvatili su i Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 1997. do 2005. godine.

J.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Brže okončanje lakših prekršaja

Hrvatski je sabor 17. svibnja 2007. raspravljao o ovom Prijedlogu kojim će se, prema predlagatelju, omogućiti brzo vođenje prekršajnog postupka.

O PRIJEDLOGU

Radna skupina Ministarstva pravosuđa predložila je novi zakon, uzevši u obzir inicijativu Visokog prekršajnog suda RH te kritike stručne javnosti tijekom primjene

važećeg Zakona. Dakle, među važnijim razlozima za donošenje ovog zakona je otklanjanje brojnih slabosti, nedorečenosti i pravnih praznina uočenih u primjeni postojećeg Zakona o prekršajima. U rješavanju lakih oblika prekršaja novina je uvođenje obveznog prekršajnog naloga, čime bi prekršajni postupak završio na Prekršajnom sudu, pa se njime više ne bi bavio Visoki prekršajni sud. Ovlašteni tužitelji obvezni su protiv svakog počinitelja prekršaja za koji

je propisana novčana kazna, izdati obvezni prekršajni nalog umjesto podnošenja optužnog prijedloga sudu. Predlaže se opći zastarni rok za prekršajni progon, dvije godine od počinjenja prekršaja, uz davanje ovlasti da se posebnim zakonima rok može propisati u duljem trajanju, ali najviše tri godine.

Za ostvarenje načela ekonomičnosti procesa predlaže se niz procesnih novina, a najbitnija je da se vođenje prekršajnog postupka primjenom pra-

vila o glavnoj raspravi bitno reducira na teže prekršaje, dok se postupak za lakše prekršaje i postupci u posebnim slučajevima provode prema pravilima o žurnom postupku.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za pravosuđe te Odbor za ravnopravnost spolova podržali su zakonski prijedlog. Članovi potonjeg radnog tijela u raspravi su se osvrnuli na odredbe koje mogu i trebaju urediti pitanja zaštite od nasilja u obitelji. Tako je, među ostalim, navedeno da bi trebalo osigurati mogućnost propisivanja većih kazni za počinjeno nasilničko ponašanje u obitelji.

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskoga sabora Prijedlog je obrazložila u ime predlagatelja državna tajnica Ministarstva pravosuđa **Snježana Bagić**. Predloženim zakonom omogućit će se brzo vođenje postupka, bez odugovlačenja, uz izbjegavanje svih nepotrebnih radnji i troškova te onemogućavanje svake zloporabe prava stranaka i sudionika u postupku. Među bitnim novinama je i uvođenje nove vrste prekršajnog postupka, žurni postupak za prekršaje za koje je propisana novčana kazna od 10 000 kuna za fizičku sobu, 30 000 kuna za pravnu i 10 000 kuna za odgovornu osobu u pravnoj osobi, navela je, među ostalim.

Dražen Bošnjaković javio se u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** rekavši da je ovo vrlo bitan zakon, temeljni, koji određuje institute za cjelokupni sustav prekršaja. Vrlo je kvalitetno napisan, nudi jasnoću i preciznost brzine postupanja pa predmeti više ne bi trebali ići u zastaru. Dovest će do znatnijega djelotvornijeg postupanja u prekršajnom postupku. Dobra mu se čini namjera zakonodavca da se kazna prvenstveno pokuša naplatiti, a ako to ne uspije tek onda da se eventualno zamijeni kaznom zatvo-

ra ili dobrovoljnim radom. Prekršajni nalog je značajna novina koja će dovesti do rasterećenja prekršajnih sudova. Kada se napravi jedna dubinska analiza vidi se da u pravosuđu stvari ipak idu prema boljemu, rekao je, među ostalim.

Potrebno mišljenje struke

Nikola Vuljanić govorio je u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Smatra da se radi o Prijedlogu koji nastoji poboljšati situaciju, ispraviti poneke pogreške koje su se pokazale u praksi. No, bez mišljenja stručne javnosti rasprava u Saboru o njemu ne treba početi. Radi se o jednom od ključnih zakona za funkcioniranje, ne samo pravosuđa, nego i za razvoj demokracije i pravne države. Zato ovaj Klub predlaže da se ovo čitanje tretira kao prethodno, dok o njemu mišljenje ne dadu vrhunski stručnjaci Visokog prekršajnog suda (nisu Prijedlog vidjeli).

Pero Kovačević podsjetio je kako je za **Klub zastupnika HSP-a** važeći Zakon o prekršajima jedan neuspjeli eksperiment koji je zakomplcirao rješavanje prekršajnih prijava i vođenje prekršajnog postupka. Uz ovaj Prijedlog trebalo je dati i statistiku o broju zastara prekršajnih prijava. Prekršajne sankcije rješavaju se i posebnim zakonima, ima ih više od 500 (njime se pridonosi neažurnosti prekršajnih sudova). Za potonje je najviše kriv Sabor (ovaj i bivši saziv) jer se mnogi zakoni donose po hitnom postupku, a ne konzultiraju se prekršajni sudovi. Ovim zakonom napraviti će se iskorak, ali ne i da prekršajni postupak bude brz i učinkovit. Tražimo da se uz drugo čitanje pripremi i dio kako će se to rješavati u drugim zakonima kojima se propisuju prekršajne sankcije te koje mjere Vlada predlaže za povećanje učinkovitosti sudaca.

Dr.sc. **Ivo Josipović** govorio je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** te najprije pitao zašto je ovaj zakon dugo stajao u ladici. Uz određene primjedbe Klub podržava predloženi

zakon. Valjalo bi ga malo popraviti i vjeruje da će to onda značiti važno unapređenje rada prekršajnih sudova. Zastarni rok za prekršaje vezane uz rad trebalo bi propisati zakonima koji uređuju prekršaje o radu, predložio je.

Damir Kajin javio se u ime **Kluba zastupnika IDS-a** i počeo govoriti o ukidanju prekršajnog suda u Buzetu. Predsjedatelj i predsjednik Sabora **Vladimir Šeks** nakon višekratnog upozorenja da to nije tema dnevnog reda, oduzeo mu je riječ.

Ljubica Lalić javila se u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. Ovaj zakon jest poboljšanje u odnosu na postojeći, no nije sigurno da će se produživanjem roka zastare smanjiti broj predmeta koji odlaze u zastaru, rekla je, među ostalim, govoreći o predloženim rješenjima. Klub podržava ovaj zakon uz očekivanje da će predlagatelj primjedbe iz rasprave uvrstiti u drugo čitanje, kako bi imali zakon koji će biti primjenjiv.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Kruno Peronja (HDZ)**, mr.sc. **Mato Arlović (SDP)** i **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. U završnom osvrtu u ime predlagatelja državna tajnica **Snježana Bagić** naglasila je da su ovaj zakon doista radili stručnjaci, radna skupina u kojoj su bili predstavnici i Visokog prekršajnog suda i pojedinih prvostupanijskih sudova i da se o njemu više puta raspravljalo. Ovaj zakon će značiti promjenu kulture ponašanja, ne samo onih koji bi trebali provoditi zakon nego svih.

Hrvatski je sabor 18. svibnja 2007. prihvatio Prijedlog ovog zakona (101 "za", 5 "protiv", 6 "suzdržanih"). Prije glasovanja **Pero Kovačević** zatražio je stanku u ime **Kluba zastupnika HSP-a** te odgodu glasovanja jer da struka nije upoznata s ovim zakonskim prijedlogom, tome se pridružio i **Nikola Vuljanić** u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. No na tome nisu inzistirali pa se prešlo na glasovanje.

Đ.K.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Neposredni izbor čelnika lokalne samouprave

Zastupnici su na 25. sjednici Hrvatskog sabora 16. svibnja većinom glasova donijeli zaključak kojim se predloženi zakonski tekst upućuje u treće čitanje. Predlagatelj je i sam ocijenio da treba razmotriti i prihvatiti neke upućene amandmane i težiti jednoglasnom prihvaćanju ovog zakonskog teksta kojim se uređuje izbor načelnika, gradonačelnika i župana u tijelima lokalne samouprave.

O PRIJEDLOGU

Uvodno obrazloženje podnio je u ime predlagatelja državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu **Antun Palarić**. Podsjetio je na temeljnu namjeru predloženog zakonskog teksta kojim se u slijedećem mandatnom razdoblju namjerava uvesti neposredni izbor gradonačelnika, općinskih načelnika i gradonačelnika Grada Zagreba. Ovakvim bi se pristupom jasnije odredila volja birača, ali istovremeno osigurao i čvršći legitimitet izvršne vlasti. Vlada je ujedno sukladno ranijem zaključku Sabora, predložila način uređenja međusobnih odnosa, osobito u slučaju konflikta između nositelja izvršnih ovlasti i predstavničkog tijela. U pripremi ovog zakonskog projekta, provedena je i opsežna rasprava sa stručnjacima Vijeća Europe koji su dali pozitivnu ocjenu. U jednoj od bitnih odredbi, uređuje se mogućnost da članovi predstavničkog tijela mogu neposredno izabranim načelnicima

i gradonačelnicima postavljati pitanja o njihovom radu. Uređuju se i okolnosti u kojima prestaje njihov mandat po sili zakona, te razrješenje sukoba između predstavničkog tijela i gradonačelnika putem referenduma građana.

RADNA TIJELA

Predloženi zakonski tekst razmotrila su i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je njegovo donošenje, a na tekst Konačnog prijedloga nisu iznesene primjedbe. **Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav** podržao je donošenje Zakona, a u raspravi je predloženo preciziranje nekoliko odredbi (4, 8, 9, 22. i 23.) Određene izmjene i dopune predložene su tijekom rasprave i na **Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**. Predloženo je da se izmijeni način donošenja odluke o raspisivanju referenduma o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika. Umjesto većinom, kako je predloženo, te bi se odluke trebale donositi dvotrećinskom većinom svih članova predstavničkog tijela. Zbog većeg broja primjedbi na predloženi tekst, **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** većinom je glasova donio zaključak kojom se predlaže Hrvatskom saboru da ne donese Zakon o izmjenama i dopunama zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

AMANDMANI

Amandmane na predloženi zakonski tekst podnijeli su **klubovi zastupnika HSS-a, HNS-a i SDSS-a**, te zastupnik **Zvonimir Mršić (SDP)**.

RASPRAVA

Otkloniti nedoumice i nejasnoće

Nakon izlaganja predstavnika Vlade, o stajalištima Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, i Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu izvijestili su predstavnici tih radnih tijela.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je zastupnik **Dragutin Lesar**. Istaknuo je da usprkos podnijetim amandmanima neće podržati predloženi zakonski tekst, jer bi prethodno trebalo uskladiti odnose između predstavničkog tijela i neposredno izabranih čelnika. U svakom slučaju, trebalo bi pripremiti novi zakonski tekst koji bi respektirao brojne primjedbe i prijedloge koji su se čuli u radnim tijelima. Kada se utvrđuju zakonske odredbe u ovom segmentu, potrebno je otkloniti sve nedoumice, nejasnoće i sukobe ovlasti koje se mogu pojaviti u svakodnevnoj praksi, te izbjeći moguća parcijalna rješenja.

Za **Klub zastupnika HDZ-a** govorio je zastupnik **Vlado Jelković** uvodno najavivši podršku predloženom zakonskom tekstu prilikom

glasovanja. Prijedlozima i primjedbama Zakona može se nadograđivati onako kako to bude diktirala praksa na terenu. Ne treba ujedno zaboraviti da je i ovom prilikom provedena široka rasprava s udrugama gradova, općina i županija. Podsjetio je zatim na temeljne vrijednosti koje izvire iz predloženoga teksta, izdvajajući temeljne vrijednosti kojima se uređuje sustav funkcioniranja lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj. Zadovoljni smo, jer Vlada i na ovom segmentu ostvaruje najavljena predizborna obećanja i utemeljuje neposredni izbor čelnika lokalne uprave i njihovih zamjenika.

Definirati model razrješenja neposredno izabranih čelnika

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je zastupnik **Zvonimir Mršić** uvodno podsjetivši i na dosadašnje priloge SDP-a u decentralizaciji sustava upravljanja i odlučivanja. Međutim, sustavna rješenja ne mogu se postići parcijalnim zakonskim izmjenama, jer će se u slučaju prihvaćanja predloženoga, jasno prepoznati i osjetiti heterogenost u odnosu na ranija komplementarna zakonska rješenja. Mi smatramo da bi novi sustav trebalo primjenjivati od prvih redovnih izbora za lokalnu upravu, koji su predviđeni za 2009. godinu. U predloženom zakonskom tekstu uočavaju se značajne praznine jer nije preciziran način razrješavanja neposredno izabranih čelnika. Osim toga, ne zna se kojim će sredstvima raspolagati lokalna uprava i samouprava. Prije ovih detalja, trebalo bi utvrditi pojedine temeljne odredbe te doći do regionalizacije sustava lokalne vlasti, koja je i do sada izazivala dosta polemike u javnosti, zaključio je zastupnik Mršić.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je zastupnik **Pejo Trgovčević**. Smatra da je predloženi tekst nedorečen i da će na terenu dovesti do brojnih problema i dvojbi. To, međutim, ne znači da Klub zastupni-

ka HSP-a ne podržava neposredni izbor lokalnih predstavnika izvršne vlasti. Nismo, međutim, uvjereni da će se predloženim rješenjima postići veća stabilnost u radu izvršnog tijela jedinica lokalne samouprave, a nejasna je i uloga predstavničkog tijela. Upozorio je, i na pojedine odredbe kojima se ustvari oduzimaju ovlasti i dokida parlamentarizam u lokalnoj samoupravi, ističući pojedina dvojbena rješenja. Primjerice, nije jasno utvrđeno tko je ovlašten procjenjivati materijalnu štetu u slučaju pogrešnih poteza načelnika, gradonačelnika i župana. U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorili su zastupnici dr.sc. **Zvonimir Sabati** i **Ivan Kolar**. Zastupnik Sabati istaknuo je da se HSS kontinuirano zalagao za neposredni izbor čelnika regionalne samouprave, ocjenjujući da je takav model važan civilizacijski iskorak. No, brinu ih, kaže, uočene slabosti koje nisu jasne ni potencijalnim biračima, ni izabranim čelnicima lokalne uprave i samouprave. Osobe koje će obnašati vlast pogotovo moraju imati na raspolaganju jasan zakonski tekst koji ne ostavlja dvojbe ni zabune prilikom njegove primjene u svakodnevnoj praksi. Prije svega, trebalo je jasno utvrditi financiranje, odnosno fiskalnu decentralizaciju lokalne uprave koje bi trebale raspolagati s minimalnih 25% ukupnih poreznih prihoda. Pojasnio je zatim i pojedine amandmane koje je uputio Klub zastupnika HSS-a. Izlaganje u ime Kluba zastupnika HSS-a nastavio je zastupnik **Ivan Kolar**, koji je iznio vlastite dvojbe, navodeći ujedno da je već četiri mandata i čelnik lokalne uprave. Ne smiju se dopustiti nedefinirane situacije u izboru za lokalna tijela, jer svaka improvizacija dovodi do gušenja cjelokupnog sustava.

Zastupnik **Damir Kajin** iznio je stavove i razmišljanja **Kluba zastupnika IDS-a**. Ocijenio je da je suštini ovoga teksta zapravo način razrješavanja načelnika, gradonačelnika i župana u slučaju pojedinih spor-

nih situacija. Osvrnuo se i na neka sporna rješenja na temelju situacije u Istarskoj županiji. Radi se o dvojezičnoj županiji pa su zbog brojčano jake talijanske manjine potrebna određena specifična rješenja. Pojedine kriterije trebalo bi zapravo utvrditi statutima jedinica lokalne samouprave i Ustavnim zakonima, a trebalo bi respektirati i pojedine ranije prijedloge Kluba zastupnika IDS-a. Neka su rješenja primjerena za područje većih gradova i Grada Zagreba, ali nisu ostvariva na razini manjih mjesta poput Lupoglav, Kršana ili Lanišća, gdje imamo nekoliko stotina stanovnika. U svakom slučaju, rješenje se ne nazire u načinu izbora i razrješenja nekog načelnika ili gradonačelnika, već u jasnijoj lokalnoj samoupravi i većoj decentralizaciji, zaključio je zastupnik Kajin.

Onemogućiti namjernu destabilizaciju lokalne vlasti

U ime **Kluba zastupnika HSLS-a** govorila je zastupnica **Đurđa Adlešić** napominjući da ne može poduprijeti predloženi zakonski tekst. Mi i kao praktičari s iskustvom u radu lokalne samouprave, uočavamo brojne slabosti koje bi trebalo ispraviti prije usvajanja Zakona. Uostalom, provedbene slabosti isticale su svi zastupnici koji imaju iskustvo u lokalnoj samoupravi, bez obzira na stranačke nijanse. Predlagatelj bi se trebao ozbiljno zamisliti nad iznjetim primjedbama koje bi u slučaju prihvaćanja dovele do daljnje zbrke i kaosa na terenu. Rješenja bi se mogla naći u trećem zakonskom čitanju, a to se prvenstveno odnosi na jasniju podjelu ovlasti između neposrednog vršitelja izvršne vlasti i predstavničkog tijela. Potrebno je jasnije precizirati tijek i okolnosti u slučaju referendumu kako bi se spriječila namjerna destabilizacija lokalne vlasti, zaključila je zastupnica Adlešić.

U ime **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a, MDS-a** govorio je zastupnik **Željko Pavlic**. Iz već navedenih razloga koji su se čuli u prethodnim raspravama, ni mi ne namjeravamo poduprijeti predloženi zakonski tekst. Osim toga, smatramo da se ne rješavaju temeljna pitanja vezana uz lokalnu samoupravu, a nije dovoljno razrađen ni sam institut nadzora rada čelnika lokalne uprave. Upozorio je na potrebu stabilnosti u radu gradonačelnika, načelnika i župana jer su na neposrednim izborima dobili povjerenje građana, odnosno svojih birača. Nažalost, svjedoci smo čestih promjena "preko noći", a takve situacije destabiliziraju rad lokalnih tijela uprave i samouprave i generiraju daljnju nestabilnost.

Zastupnik **Ratko Gajica** iznio je ocjene i prijedloge **Kluba zastupnika SDSS-a**. U svakom bi slučaju trebalo jasnije definirati i odrediti ovlasti neposredno izabranih čelnika lokalne uprave i izabranih članova predstavničkih tijela. Radi se naprosto o funkcijama i ovlastima koje su utemeljene na jednak način, putem neposrednih izbora. Kako se zbog različitih stavova ili kriterija ne bi događala blokada rada, potrebno je jasnije utvrditi i precizirati sve dvojbene i sporne situacije.

Konačno rješenje neposredno prije izbora

U ime **Kluba zastupnika nacionalnih manjina** govorio je zastupnik dr.sc. **Furio Radin**, uvodno upozoravajući na iznimno komplicirani mehanizam opoziva koji može dovesti do kaotičnih rješenja. Smatra ujedno da loša rješenja nisu nikome u interesu, ocjenjujući da će se do konačnih rješenja doći onim zakonskim tekstom koji se donese neposredno prije slijedećih izbora. Sve su stranke podržale neposredni izbor čelnika lokalnih tijela uprave i samouprave, jer građani žele jasniji i kvalitetniji sustav odlučivanja koji

će funkcionirati na lokalnom nivou. Iznio je zatim primjedbe na pojedina predložena rješenja, zadržavajući se na biranju članova predstavničkih tijela iz redova pripadnika nacionalnih manjina. Upozorio je da su sva rješenja regulirana na temelju postotaka, ali u Istri se slična rješenja primjenjuju na temelju donesenih statuta koji bi trebali biti percipirani i predloženim zakonskim izmjenama i dopunama. Očekujući prije izbora još jedan zakonski prijedlog, vezao je glas toga Kluba uz sudbinu njihova amandmana za kojega ocjenjuje da ima uporište.

U nastavku rasprave govorili su u pojedinačnim raspravama: **Kruno Peronja (HDZ)**, **mr.sc. Mato Arlović (SDP)**, **Jagoda Martić (SDP)**, **Pero Kovačević (HSP)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Zvonimir Mršić (SDP)**, **mr.sc. Marin Jurjević (SDP)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)** i **Josip Leko (SDP)**, **Biserka Perman (SDP)**, **Ante Markov (HSS)**, **Ivan Kolar (HSS)**, **Antun Kapraljević (HNS)** i **mr.sc. Božidar Pankretić (HSS)**. Zastupnik **mr.sc. Nikola Ivaniš (PGS)** u petominutnoj je raspravi iznio stavove **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a, MDS-a**. Upozorio je da se prilikom rasprave o lokalnoj samoupravi neprekidno nalazimo pred nerješivim prijedlozima i pitanjima. Trebalo bi vidjeti kako se slični problemi rješavaju u državama koje imaju stabilnu lokalnu i regionalnu vlast i u kojima nema mogućnosti za politikanstvom, mešetarenjem i kupovanjem glasova. Ukoliko netko dobije izbornu većinu može ga se mijenjati samo zbog kršenja zakona i Ustava, a ne zbog izmjene određenih političkih uvjeta. "Zbog svih navedenih nejasnoća i nepreciznosti, ne možemo podržati ovaj zakon, jer to nije ono što treba Republici Hrvatskoj dvije ili tri godine prije ulaska u Europsku uniju", zaključio je zastupnik Ivaniš.

Stavove **Kluba zastupnika HSLs-a** dodatno je pojasnio i zastupnik dr.sc. **Zlatko Kramarić**, iznoseći pojedine nedostatke konceptualne i sadržajne naravi. Nije dobro što se ukida poglavarstvo, a potrebno je preciznije urediti i odnos te međusobne nadležnosti između gradonačelnika i predstavničkog tijela. Zbog svih navedenih propusta potrebno je provesti treće zakonsko čitanje, zaključio je zastupnik Kramarić. I **Klub zastupnika HDZ-a** rezimirao je stavove i ocjene o predloženom zakonskom tekstu.

Predloženi tekst uputiti na treće čitanje

U ime toga Kluba **Ivan Jarnjak (HDZ)** smatra da postoji određeni strah i nedoumice od predloženih rješenja, ali od izravnog izbora načelnika, gradonačelnika i župana ne može se odustati. Ovakvim modelom izbora osigurava se bolje funkcioniranje vlasti na lokalnoj razini, a zbog velikog broja amandmana Klub zastupnika HDZ-a predložio je da se o konačnom prijedlogu zakona provede treće čitanje. Državni tajnik **Antun Palarić** dao je završni osvrt, potvrđujući da Vlada čvrsto ostaje kod namjere neposrednog izbora lokalnih čelnika izvršne vlasti. Podsjetio je ujedno na čitav spektar aktivnosti koje su poduzete kako bi se pripremio predloženi zakonski tekst.

Vlada se ne protivi još jednom čitanju, a spremna je uvažiti i neke podnesene amandmane.

Sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a, većinom je glasova (97 "za" i 3 "suzdržana" glasa) 18. svibnja 2007. godine, donesen zaključak kojim se Konačni prijedlog zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi upućuje u treće čitanje.

V.Ž.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTICANJU RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Pristupačnije poticajne mjere za poduzetnike

Na 25. sjednici Hrvatski sabor je, među ostalim, novelirao Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva iz 2002. godine. Tome je prethodila poduža rasprava na sjednici 30. i 31. svibnja, sudionici koje su poduprli namjeru predlagatelja da se poboljša transparentnost i pristupačnost poticajnih mjera za poduzetnike.

O PRIJEDLOGU

Predloženim izmjenama definira se obuhvat malog gospodarstva, radi preciznog utvrđivanja subjekata kojima su namijenjene poticajne mjere (u skladu sa Zakonom o računovodstvu i preporukama EU, te Zakonom o državnim potporama); utvrđuju se kriteriji za razlikovanje mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva, posebne poticajne mjere za stručnu izobrazbu, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju radnika u tom sektoru, te povećava broj nositelja provedbe programa razvoja malog gospodarstva. Među ostalim, iz Zakona se isključuju aktivne i preventivne mjere zapošljavanja koje su predmet posebnih propisa i programa, a pojašnjava se i raspolaganje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

RADNA TIJELA

Donošenje ovog zakona poduprla su nadležna radna tijela

Odbor za zakonodavstvo je podnio i 3 amandmana pravno-tehničke

naravi na tekst Konačnog prijedloga zakona (članci 5, 6. i 11.). Mišljenja članova matičnog **Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu** bila su podijeljena. Naime, manji dio njih priklonio se prijedlogu Hrvatske gospodarske komore (podržala ga je i Hrvatska obrtnička komora) za smanjenje broja članova Upravnog odbora HAMAG-a, te za uključivanje predstavnika HBOR-a u rad tog tijela. **Odbor za europske integracije** je utvrdio da je predloženi Zakon usklađen s pravnom stečevinom EU te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Predstavnica predlagatelja, **Tajana Kesić-Šapić**, državna tajnica resornog Ministarstva, uvodno je pojasnila da je malo gospodarstvo (obrti, zadruge, mala i srednja trgovačka društva i dr.) jedan od najvažnijih pokretača ukupnog gospodarskog razvoja. Naime, ono potiče privatno vlasništvo i poduzetničke sposobnosti, prilagodljivo je promjenama na tržištu, generira zapošljavanje, itd. Subjekti malog gospodarstva čine čak 99 posto ukupnog broja gospodarskih subjekata u Republici Hrvatskoj. U njima je zaposleno 56 posto ukupnog broja zaposlenih u hrvatskom gospodarstvu, te čine bitan udjel u bruto domaćem proizvodu. Po njenim riječima osnovni je cilj predloženih zakonskih izmjena - poboljšati transparentnost i pristupačnost poticajnih mjera za malo gospodarstvo, uz podizanje razine njihove usklađenosti s preporukama

EU, kako bi se postigla veća djelotvornost razvojnih smjernica Vlade RH. Donošenje ovog Zakona trebalo bi, među ostalim, pridonijeti pojednostavljenju poslovnog okruženja za malo gospodarstvo, stvaranju preduvjeta za korištenje programa EU namijenjenih ovom sektoru, te osiguranju pretpostavki za bolji sustav upravljanja poticajnim mjerama.

RASPRAVA

Klub zastupnika IDS-a podupire ovaj zakon, jer se moramo uskladiti s pravilima koja vrijede u EU, ali krajnje je vrijeme da napravimo nacionalni program razvoja gospodarstva (poput Irske) kojeg ćemo se svi pridržavati, izjavio je **Valter Drandić**. Jedini pravi instrument za provedbu tog plana je decentralizacija, budući da ljudi u lokalnim sredinama najbolje poznaju prilike u ovom segmentu i znaju koje djelatnosti treba stimulirati. Mi u Istri smo od 95. godine uspješno realizirali više programa (npr. program razvoja poljoprivrede, vinarstva, agroturizma, itd.) jer smo vjerovali u mlade poduzetnike kojima smo povjerovali da vode te projekte. Putem Istarske razvojne agencije, osnovane '99. godine, malim poduzetnicima plasirano je 650 mln. kuna kredita, zahvaljujući čemu je realizirano 556 poduzetničkih projekata, među kojima i programi edukacije. Među ostalim, osnovan je konzorcij za jamstva, a 87 mln. kuna uloženo je u uređenje poduzetničkih zona, inkubatora i dr. Neki od tih programa

mogli bi se proširiti na razinu cijele države i prihvatiti kao nekakav model razvoja Hrvatske, tvrdi zastupnik. U svakom slučaju, treba nam deregulacija, odnosno smanjenje administriranja i pojednostavljenje poslovnog okruženja za malo gospodarstvo te kontinuirane poticajne mjere na svim razinama (uvjeti poslovanja ne smiju se stalno mijenjati).

Đurđa Adlešić je najavila da će i **Klub zastupnika HSLS-a** poduprijeti Konačni prijedlog zakona, ali da nisu zadovoljni terminom u kojem se odvija rasprava o ovako važnoj temi (trebalo ju je provesti u prijedpodnevnim satima, kako bi dobila veću pozornost javnosti). S obzirom na to da se radi o jednom od najvažnijih pokretača ukupnog gospodarskog razvoja Hrvatske, važno je napraviti objektivnu procjenu učinaka predloženih novela na malo gospodarstvo i poduzetništvo, napominje zastupnica. Ovim zakonom približavamo se smjernicama EU, stvaramo okvir za izradu poticajnih mjera i projekata, sukladno Zakonu i uredbi o državnim potporama, te omogućujemo većem broju poduzetnika da se kandidiraju za ta sredstva. Izrazila je nadu da će se realizirati ciljevi koje je planirao predlagatelj, među ostalim i poboljšati sustav upravljanja poticajnim mjerama. Kako reče, i haeselesovci se slažu s tim da bi u Upravnom odboru HAMAG-a trebao biti i predstavnik Hrvatske banke za obnovu i razvoj.

U nastavku je podsjetila na to da je za ovu godinu osigurano gotovo 120 mln. poticajnih sredstava te napomenula da ih treba usmjeriti u najbolje razvojne programe, a ne da se dijele po stranačkom ili nekom drugom ključu. Po njenom mišljenju trebalo bi poticati osnivanje lokalnih razvojnih i garancijskih agencija, kao i udruživanje poduzetnika u klastere (pojedinačno neće moći konkurirati na europskom tržištu), više poraditi na "brendiranju" pojedinih proizvoda, itd.

Veliko-malo gospodarstvo

Dr.sc. **Andrija Hebrang** je napomenuo da **Klub zastupnika HDZ-a** svim srcem podržava ovaj zakonski prijedlog, jer vjeruje da će njegova primjena omogućiti nove iskorake u impresivnom razvoju malog i srednjeg poduzetništva. Pohvalno je, kaže, da se poticajne mjere predviđaju i za stručnu izobrazbu, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju kadrova), što bi trebalo pridonijeti još bržem zapošljavanju u ovoj grani hrvatskoga gospodarstva. Hadezeovci također podupiru prijedlog da se među nositelje programa malog poduzetništva uvrsti i HBOR, koji je samo u 2006. za razvoj tog sektora odobrio 623 mln. kuna kredita. Po riječima zastupnika, malo i srednje poduzetništvo bilo je jedna od glavnih smjernica u predizbornom programu sadašnje Vlade, a o uspjehu tog programa najbolje svjedoči činjenica da su poslovni rezultati tog sektora u protekle tri godine osjetno poboljšani. Porastao je i indeks novih poduzetnika na 100 stanovnika, s 3,6 na 8,6, što je golem iskorak. Ova Vlada je, zahvaljujući dobroj međuresorskoj suradnji, uspjela znatno više investirati u poduzetničke zone, napose u slabije razvijenim krajevima (brdsko-planinska i područja od posebne državne skrbi). Danas u Hrvatskoj imamo 284 takve zone, a do kraja mandata bi ih trebalo biti blizu 400. Upravo na primjeru poduzetničkih zona najbolje dolazi do izražaja "rezanje birokratskih barijera", koje su bile velika kočnica razvoju malog poduzetništva.

Umjesto da ovim novelama predvidimo dodatne pogodnosti za poduzetnike, mi ukidamo i ono što je u dosadašnjoj primjeni zakona bilo pozitivno (npr. ovlaštenja Agencije za malo gospodarstvo, čija je uloga sada minorna, potpore za zapošljavanje, itd.) negodovao je **Željko Pecek**, govoreći u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. Ovogodišnji poticaji za malo gospodarstvo "teški" su 120

mln. kuna, što je nedostavno za toliki broj subjekata. Osim toga, ukinute su kreditne linije za male poduzetnike, zahvaljujući kojima je u proteklih sedam godina, u suradnji s lokalnom samoupravom, u ovaj sektor plasirano desetak milijardi kuna. Nema novih sporazuma sa županijama, gradovima i općinama, a ostale su njihove financijske obveze za subvencioniranje kamata.

Iz Izvješća o radu Agencije vidljivo je - kaže - da je ta institucija u protekle tri godine izdala svega dvjestotinjak garancija, a nismo osnovali ni fondove rizičnog kapitala, kao ni nove poduzetničke centre. Vlada još uvijek nije donijela uredbu o prodaji poslovnog prostora u vlasništvu države obrtnicima, pod povoljnijim uvjetima, iako je to zakonska obveza. Ne slaže se s tim da se kao nositelji provedbe poduzetničkih programa spominju isključivo udruge gospodarstvenika, a ne malog gospodarstva i poduzetništva, kao dosad (na taj način otvaramo vrata za velike). Na kraju je spomenuo da se obrt i ranije mogao osnovati za jedan dan (od 2003. postoji elektronski Obrtni registar), dok je za osnivanje poduzeća trebalo nešto više vremena. Sada to preko Fine ide brže, ali servis HITRO.HR nije prepreka da poduzetnici koji su već upropastili neko poduzeće, za jedan dan osnuju novo.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Ivan Vučić (HDZ)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **mr.sc. Mato Arlović (SDP)**, **mr.sc. Vlado Jelkovic (HDZ)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **dr.sc. Krešimir Čosić (HDZ)**, **Damir Kajin (IDS)**, **Šime Prtenjača (HDZ)**, **Anto Bagarić (HDZ)**, **Valter Poropat (IDS)**, **Jakša Marasović (HNS)**.

Nakon završnog osvrta predstavnika parlamentarnih klubova i predlagatelja, u nastavku sjednice 1. lipnja uslijedilo je izjašnjavanje o podnesenim amandmanima. Državna tajnica resornog Ministarstva, **Vera**

Babić, informirala je zastupnike da je Vlada uvažila sve amandmane Odbora za zakonodavstvo, koji su postali sastavnim dijelom Konačnog prijedloga zakona. Napomenula je, također, da nije prihvaćen zahtjev **Kluba zastupnika HSS-a**,

da se u kategoriju malog gospodarstva uvrste i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su u sustavu PDV-a, budući da je to već sadržano u zakonskim rješenjima (predsjednik Kluba **Željko Pecek** je povukao taj amandman).

Ishod glasovanja - većinom zastupničkih glasova (86 "za", 1 protiv i "12 suzdržanih") donesen je predloženi Zakon.

M.Ko.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VOLONTERSTVU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Na 25. sjednici zastupnici su raspravljali o Konačnom prijedlogu zakona o volonterstvu.

Ovaj Zakon uređuje organizirano ili formalno volontiranje temeljem ugovora o volontiranju, te dvostrano volontiranje, gdje se jedna strana (volonter i/ili volonterka) obvezuju volontirati za drugu stranu (organizator volontiranja). Kao potencijalne organizatore volontiranja Zakon isključuje fizičke osobe i profitne pravne osobe (trgovačka društva, zadruge i sl). Moguće je da organizator volontiranja bude državno tijelo i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave a također je dopušteno da organizatori volontiranja budu javne ustanove.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav, Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu te Odbor za obitelj, mladež i sport podupiru donošenje ovog Zakona.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorila je **Lucija Čikeš (HDZ)**. Kazala je kako taj Klub podržava

donošenje Zakona i drži da je vrlo korisno, kako za pojedinca tako i za društvo u cijelosti, staviti volontiranje u zakonske okvire.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Miljenko Dorić (HNS)**. Kazao je da će Klub zastupnika HNS podržati donošenje Zakona, ali je iznio i nekoliko primjedbi (članci 22, 23, 27. i 29.) odnosno zahtjeva za preciziranje odredbi kako bi se izbjegla mogućnost različitog tumačenja.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je **Mato Arlović (SDP)**. Konstatirao je da je ovaj prijedlog zakona od prvog čitanja do Konačnog prijedloga doživio odgovarajuća poboljšanja, te da je puno kvalitetniji. Dao je još nekoliko primjedbi, a predložio je i da Zakon ide u treće čitanje.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Ante Markov (HSS)**. Klub zastupnika pozdravlja prijedlog Zakona, kazao je Markov, te dodao da se njime približavamo onim normama na kojima počiva volonterstvo u razvijenim zemljama.

U ime **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a i MDS-a** govorio je **Nikola Ivaniš**. Kazao je kako Klub regionalnih stranaka podržavajući ovaj Zakon želi odati priznanje desecima tisuća ljudi koji u Hrvatskoj rade različite dobrovoljne, besplatne, društveno korisne poslove za korist pojedinca i socijalnih skupina koje su ugrožene.

U ime **Kluba zastupnika HSU-a** govorio je **Silvano Hrelja (HSU)**. Istaknuo je da Klub podržava Zakon te smatra kako je u Republici Hrvatskoj potrebno stvarati sustav volonterstva po mjeri hrvatskih građana sukladno njihovim potrebama.

U pojedinačnoj raspravi govorili su: **Ingird Antičević-Marinović (SDP)**, **Nevenka Majdenić (HDZ)**, **Ivanka Roksandić (HDZ)** i **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**.

Zastupnici su 18. svibnja 2007. godine sa 94 glasa "za" i 15 "suzdržanih" donijeli Zakon o volonterstvu.

I.Č.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O IZBORU ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Onemogućiti manipulaciju vijećničkim mandatima

Na 25. sjednici Hrvatskoga sabora 16. svibnja 2007. zastupnici su proveli treće čitanje Konačnog prijedloga zakona o dopuni Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Svrha predložene dopune je spriječiti mogućnost urudžbiranja "bianco" ostavki na vijećnički mandat mimo volje izabranog vijećnika i na taj način omogućiti izabranim vijećnicima da ostvare svoje ustavno i zakonsko pravo na obnašanje vijećničke dužnosti na koju su temeljem zakona izabrani na lokalnim izborima. Predložena bi dopuna trebala u potpunosti onemogućiti zloupotrebu pojedinaca ili političkih stranaka kojim bi se blokirao rad predstavničkog tijela i izvršnih tijela u odnosnoj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, te promjene izbornih rezultata.

O PRIJEDLOGU

Predstavnik predlagatelja, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu **Antun Palarić**, uvodno je govorio o predloženom zakonskom tekstu. Predloženom dopunom u izborni sustav na lokalnoj razini uvodi se institut ovjere podnijete pisane ostavke na vijećnički mandat u predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne

(regionalne) samouprave kod javnog bilježnika. Propisuje se krajnji rok za predaju pisane ostavke člana predstavničkog tijela, te rok za ovjeru pisane ostavke kod javnog bilježnika prije njezina podnošenja, ali i posljedice koje nastupaju u slučaju nepoštivanja postupka i roka pri podnošenju ostavke u predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne samouprave.

RADNA TIJELA

Predloženo rješenje podržali su **Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav** (matično radno tijelo), **Odbor za zakonodavstvo**, **Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu** te **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**.

RASPRAVA

Nakon uvodničara, **Dražen Bošnjaković** prenio je stavove Odbora za Ustav, Poslovník i politički sustav, a zatim je **Emil Tomljanović** najavio da će **Klub zastupnika HDZ-a** poduprijeti ovaj zakonski prijedlog, među ostalim, i zato jer će onemogućiti manipulaciju vijećničkim mandatima, a samim time smanjiti mogućnost koruptivnog ponašanja pri konstituiranju i radu predstavničkih tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Kruno Peronja (HDZ)**, **Biserka Perman (SDP)** i mr. sc. **Mato Arlović (SDP)**.

U završnoj riječi državni tajnik **Palarić** rekao je da predlagatelj ostaje kod svog prijedloga jer želi normativno urediti ovu problematiku. Upozorio je i na želju Vlade Republike Hrvatske da se ovaj zakonski prijedlog raspravi i usvoji kada i ostala dva zakonska akta o kojima se vodila rasprava, a tiču se lokalne samouprave (sličan je prijedlog stigao iz Kluba zastupnika HDZ-a). S tim se složio i predsjednik **Šeks**.

Odlučivalo se tako o zaključku da se, sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a, glasovanje o Konačnom prijedlogu zakona o dopuni Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, treće čitanje, provede istodobno s glasovanjem o Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Konačnom prijedlogu zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Zastupnici su, 18. svibnja 2007. donijeli predloženi zaključak (97 glasova "za", 1 "protiv" i 7 "suzdržanih").

J.Š.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Podizanje kvalitete i bolja zaštita korisnika usluga

Zastupnici su na 25. sjednici Hrvatskoga sabora (31. svibnja i 1. lipnja) raspravljali o Konačnom prijedlogu zakona o pružanju usluga u turizmu, koji uređuje slijedeća osnovna pitanja: određivanje usluga u turizmu, subjekti koji mogu pružati usluge u turizmu, obveze subjekata koji pružaju usluge u turizmu, uvjeti za pružanje usluga u turizmu, postupak utvrđivanja uvjeta za pružanje turističkih usluga, posebni oblici turističke ponude, turističke usluge fizičkih osoba koje nisu trgovci pojedinci i obrtnici.

Posljedice koje će proisteći iz donošenja zakona su: veća profesionalnost, podizanje kvalitete u pružanju usluga, usklađivanje zakona s pravnom stečevinom EU, olakšavanje primjene i razumijevanja zakona, smanjenje sive ekonomije i rada na crno, povećanje državnog proračuna, olakšavanje poslovanja pravnih i fizičkih osoba, daljnji razvoj posebnih oblika turističke ponude, bolja zaštita korisnika usluga, bolje poštovanje zakonskih odredbi, veća zaposlenost.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslužili smo se uvodnim izlaganjem predstavnika predlagatelja, državnog tajnika Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka **Zdenka Mičića**. Izdvajamo konstataciju da važeći zakon nije u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom EU, a donošenje novog zakona predviđeno je Planom usklađivanja zakonodav-

stva RH s pravnom stečevinom EU za 2006. godinu, sukladno prihvaćenom Planu provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za 2006. godinu, odnosno Nacionalnim programom RH za pridruživanje EU za 2006. godinu.

Pojedina se zakonska rješenja moraju izmijeniti i zbog stavljanja u zakonske okvire dosad nereguliranih usluga. To se prvenstveno odnosi na pružanje usluga koje uključuju športsko-rekreativne pustolovne aktivnosti, čija je ponuda i raznolikost u značajnom porastu zbog interesa turista za aktivnim provođenjem odmora.

Jasno je propisano tko i pod kojim uvjetima odnosno koje usluge u turizmu mogu pružati trgovačka društva, obrtnici i trgovci pojedinci, zadruga, specijalne bolnice, lječilišta, javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, ustanove u kulturi, Hrvatski ferijalni savez, udruge i škole te druge obrazovne ustanove.

Zbog uočenih problema glede mjesta sklapanja ugovora o putovanju koje organiziraju brodari, koje se tumačilo kao isključivo dozvoljeno na plovnom objektu ili putem turističke agencije, predlagatelj smatra potrebnim omogućiti da brodari takve ugovore sklapaju i na drugim mjestima izvan broda, a ne samo neposredno uz mjesto priveza broda.

Radi razvoja turističke ponude na seljačkim gospodarstvima predlaže se pružanje tih usluga ne ograničavati na seljačka gospodarstva na kojima već pružaju ugostiteljske usluge sukladno Zakonu o ugosti-

teljskoj djelatnosti, već to omogućiti i onima koji ne pružaju ugostiteljske usluge, jer te usluge nisu nužno povezane.

Visina novčanih kazni za prekršaje propisane važećim zakonom ne mogu odgovoriti svojoj svrsi, te ih je nužno povećati, zaključio je državni tajnik.

RADNA TIJELA

Odbor za turizam, kao matično radno tijelo, nakon zaključene rasprave predložio je Saboru donošenje ovog zakona, a na tekst Konačnog prijedloga podnosi slijedeće amandmane: na članak 44., kojim se pobliže i sadržajnije određuje obuhvat definicije što se smatra nautičkim turizmom, te amandman na članak 54. kojim se u turističke usluge uključuje i kulturni turizam, te ronilački turizam.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona, a na tekst Konačnog prijedloga podnosi amandmane na članke 81. i 82. kojima se pravno i nomotehnički uređuje izričaj.

Odbor za europske integracije ustvrdio je da je Konačni prijedlog usklađen s pravnom stečevinom EU te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja državnog tajnika **Zdenka Mičića**, u ime Odbora za turizam govorio je predsjednik Odbora, **Ante Markov**.

Uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika. U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Valter Poropat**. Klub pozdravlja donošenje ovog Zakona i smatra da nema dvojbe da je on itekako potreban. Ipak, problematizira pitanje koje se posljednjih mjeseci ističe na relaciji Ministarstvo turizma, Ministarstvo financija i Udruga hrvatskih turističkih agencija, a tiče se obračuna PDV-a na jednodnevne izlete u inozemstvo, odnosno na koji će se način on obračunavati. Agencije su podnijele tužbu protiv Ministarstva financija, jer smatraju da način obračuna PDV-a na jednodnevne izlete u inozemstvo koje primjenjuje ovo ministarstvo nije usklađen s praksom zemalja članica EU, odnosno smatraju da PDV ne treba plaćati za jednodnevne izlete. Klub inzistira da se ovo pitanje riješi.

Posebni oblici turističke ponude

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Franjo Matušić**. Klub će podržati Zakon. Smatra da je njegovo donošenje jedan od ključnih preduvjeta za daljnji razvoj turističke ponude i turizma uopće, jer rješava neka otvorena pitanja i uvodi red u područje pružanja usluga u turizmu.

Posebice ističe da Zakon uvodi red u pružanje turističkih usluga brodara uz istovremeno davanje širih mogućnosti izravne prodaje tih usluga. Zakonska su novina i posebni oblici turističke ponude koji su prepoznati kao nezaobilazan faktor razvoja turističke ponude, a koji do sada nisu bili zakonski regulirani. Prijedlog da zakon stupi na snagu nakon glavne turističke sezone omogućuje svim subjektima na koje se odnosi lakšu prilagodnu njihovog poslovanja odredbama zakona, zaključuje Matušić.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Ante Markov (HSS)**. Pohvalio je što je o Prijedlogu provedena široka javna rasprava strukov-

nih udruga ili organizacija, a okrugli stolovi održani po čitavoj Hrvatskoj govore o važnosti ove teme i interesu koji pobuđuje, što je pokazatelj da je turizam napokon otvorio svoja vrata u čitavoj Hrvatskoj i postao turizam čitave Hrvatske, kontinentalne i primorske.

Klub amandmanskim intervenira u članku 7., a tiče se turističkih brodarara koji žele u mjestima kroz koja idu na svojim kružnim putovanjima imati prostor gdje bi prodavali svoje usluge. Predlaže da prostor na kojem brodar prodaje karte određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Klub zastupnika HSS-a i SDP-a zajednički će predložiti amandman kojim se jasno utvrđuje pozicija hrvatskog jezika kad je u pitanju obavljanje djelatnosti stranaca u turističkim agencijama i servisnim službama u Hrvatskoj, gdje bi poznavanje hrvatskog jezika bio uvjet bez kojeg te tranci u Hrvatskoj ne bi mogli obavljati te djelatnosti.

Kulturni, ronilački i enogastronomski turizam

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je **Zdenko Antešić**. Klub podržava Zakon, uz određene primjedbe. U prvom redu to je primjedba na članak 7. Iako drže pozitivnim što je predlagač uvažio zahtjeve udruge brodara da oni na svojim plovnim objektima mogu prodavati paket aranžmane bez osnivanja agencije, predlažu da predstavničko tijelo svakako treba odrediti mjesto ili prostor gdje se ta prodaja može obavljati.

Također, predlažu da se u turističke usluge uvrsti i kulturni, ronilački i enogastronomski turizam.

Nadalje, u Klubu smatraju da bi, radi zaštite nacionalnih interesa, za strane državljane i strane tvrtke koje će poslovati u Republici Hrvatskoj, bilo kao voditelji poslovnica, turistički vodiči, turistički pratitelji i slično treba-

lo zakonom propisati kao uvjet poznavanje hrvatskog jezika. U tom smislu Klub zastupnika SDP-a i HSS-a zajednički će podnijeti amandman.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Pero Kovačević**. Pozdravljaju odredbu da će se zakon početi primjenjivati od 1. studenog 2007. godine, po okončanju turističke sezone. Smatraju da zakonski treba obvezati predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave ili lučku upravu na donošenje odluke kojom će odrediti mjesto gdje brodari mogu obavljati prodaju i rezervaciju svojih usluga.

Nadalje, drže da stručne ispite za voditelje turističkih poslovnica trebaju organizirati i provoditi stručne komore, tj. Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska gospodarska komora, u suradnji s resornim ministarstvom, a ministar bi propisivao obvezni sadržaj za polaganje stručnog ispita.

Smatraju također nužnim odrediti lokalitete na kojima vodič može biti samo državljanin Republike Hrvatske, (npr. u nacionalnim parkovima, mjestima masovnog stradavanja Hrvata kroz povijest itd.). Klub inzistira na prihvaćanju ovih amandmana.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Kruno Peronja (HDZ)**, **Irena Ahel (HDZ)**, **Jure Bitunjac (HDZ)**, **Ante Markov (HSS)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Valter Drandić (IDS)**, i **Damir Kajin (IDS)**.

U petominutnoj raspravi, zastupnik **Zlatko Kramarić** govorio je u ime **Kluba zastupnika HSLs-a**. Postavivši pitanje postoji li jasna i dugoročna vizija turizma, zastupnik se osvrnuo na neadekvatno upravljanje prirodnim, kulturološkim i infrastrukturnim resursima u turističke svrhe.

Završni osvrt dao je državni tajnik u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka **Zdenko Mičić**. Zaključio je kako je ovaj Prijedlog zakona na dobrom tragu rješenja problema

u turizmu, posebno onog kontinentalnog. Dodao je kako je u Ministarstvu dan naglasak na potpore i programe za razvoj seoskih gospodarstava, te se nada kako će s predloženim amandmanima ovaj Zakon biti dobro rješenje u skladu sa smjernicama Europske unije.

O AMANDMANIMA

Zastupnici su prihvatili slijedeće amandmane; amandmane koje je podnijela **Vlada** na članke 22. i 27., a kojima se postavlja dodatan uvjet dostatnog poznavanja hrvatskog

jezika za obavljanje poslova voditelja poslovnice turističke agencije i turističkog vodiča; amandmane **Odbora za turizam** na članke 44. i 54. kojim se dodatno objašnjava na što se odredba odnosi; te amandmane **Odbora za zakonodavstvo** na članke 81. i 82. kojima se pravno i nomotehnički uređuje izričaj Zakona.

Zastupnici **Nevenka Majdenić, Ruža Lelić i Krunoslav Markovinović** u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** podnijeli su amandman na članak 52. koji je prihvaćen u izmijenjenom obliku, a kojim bi se

legalizirao povremeni rad osoba na seljačkom gospodarstvu.

Prihvaćeni su i amandmani zastupnice **Irene Ahel (HDZ)** na članke 77. i 82. kojima se skraćuju rokovi stupanja na snagu ovog Zakona i donošenja podzakonskih propisa kako bi se omogućila njeegova bolja provedba.

Zastupnici su većinom glasova, na 26. sjednici, 15. lipnja, sa 79 glasova "za", 6 "protiv" i 17 "suzdržanih" prihvatili Konačni prijedlog zakona o pružanju usluga u turizmu.

S.Š.; I.Č.; A.F.

PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU "NACIONALNOG DANA ZAŠTITE NA RADU"

Predlagatelj: **Vlada Republike Hrvatske**

Podizanje svijesti o potrebi zaštite na radu

Zastupnici su na 25. sjednici raspravljali o Prijedlogu odluke o proglašenju "Nacionalnog dana zaštite na radu".

Jednoglasno je donesena odluka o proglašenju dana 28. travnja - Nacionalnim danom zaštite na radu.

O PRIJEDLOGU

Radi podizanja razine svijesti o potrebi provedbe zaštite na radu, **Vlada Republike Hrvatske** ocijenila je opravdanim da se dan 28. travnja proglaši "Nacionalnim danom zaštite na radu". Taj dan označavao bi spomen na sve one radnike koji su poginuli na radu, odnosno umrli od bolesti uzrokovanih štetnim utjecajima na mjestu rada, ali i ozlijeđene i oboljele na radu i u vezi s radom.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo, te Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo nisu imali primjedbi na tekst Prijedloga odluke.

RASPRAVA

Prva u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**, govorila je zastupnica **Ruža Lelić**. Iznijevši statističke pokazatelje o kretanjima ozljeda i bolesti povezanih s uvjetima na radnom mjestu, zastupnica je podržala inicijativu o proglašenju dana zaštite na radu. Također je izrazila nadu da će novi Zakon o zaštiti zdravlja na radu pridonijeti daljnjem smanjivanju štetnih utjecaja na poslu i bolje zaštite radnika na njihovom radnom mjestu.

Zastupnik **Pero Kovačević** govorio je u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Podržavši prijedlog na samom početku izlaganja, zastupnik se osvrnuo na podatke iz 2005. i 2006. godine vezane uz smrtno stradanje i teže ozljede na poslu. Zaključio je da bi trebalo poduzeti i konkretnije mjere kako bi se takvi slučajevi sveli na minimum. Posebno je istaknuo inspeksijski nadzor kako bi se nesavjesni poslodavci prisilili na pridržavanje zakonskih obveza u ovom segmentu poslovanja.

Zastupnik **Silvano Hrelja** koji je govorio u ime **Kluba zastupnika HSU-a** ukazao je na dobar zakonski okvir koji pokriva ovo područje, ali i njegovu izrazito lošu implementaciju. Dodao je da ne treba stati na sadašnjem stanju već uložiti daljnje napore kako bi se unaprijedio i

modernizirao sustav zaštite na radu. Upozorio je također na izostanak odgovora Vlade na zahtjev Kluba zastupnika HSU-a da se dade procjena usklađenosti Zakona o zaštiti na radu i Zakona o zdravstvenom osiguranju te drugih propisa i zakona koji definiraju ovo područje. Iznijevši statističke podatke i inozemna izvješća o stanju zaštite zdravlja radnika na radnom mjestu u Hrvatskoj zaključio je kako ne postoji dimenzija sustavnog planiranja i razvoja zaštite na radu. Zaključio je izlaganje potporom podnesenom Prijedlogu.

Slijedeći u raspravi, u ime **Kluba zastupnika SDP-a**, govorio je zastupnik **Nenad Stazić**. Podsjetio je na zaključke prošlogodišnjeg okruglog stola u organizaciji Hrvatskog zavoda za medicinu rada i sigurnosti na radu kojima je ukazano na važnost uređenja ovog područja u procesu pristupanja EU, kao i na promjene koje će u tom području donijeti usklađivanje. Kao najveći krivac velikim troškovima zdravstvene zaštite i isplatama odšteta izdvojena je nerazvijena svijest o isplativosti ulaganja u zdravlje i neadekvatno stimuliranje programa prevencije. Zastupnik je zaključio izlaganje potporom Prijedlogu odluke, dodavši kako se nada da on neće ostati samo na deklarativnoj razini.

Istaknuvši na početku svog izlaganja moto Međunarodnog dana sjećanja na poginule radnike "Sjetimo se mrtvih, borimo se za žive!", zastupnica **Ljubica Lalić** je, govoreći u ime **Kluba zastupnika HSS-a**, upozorila da podizanje svijesti ne smije ostati na formalnoj razini. Poduprla je Prijedlog odluke, ali i ukazala na probleme s kojima se susreću radnici u ostvarivanju svojih prava, posebno u zaštiti profesionalno oboljelih i visine invalidskih mirovina. Zastupnica je upozorila i na česta

kršenja Zakona o radu i, što je zabrinjavajuće, izostanak sankcioniranja takvih postupaka.

Zastupnica **Đurđa Adlešić** iznijela je stajalište **Kluba zastupnika HSLs-a**. Istaknula je potrebu potpune provedbe Zakona o zaštiti na radu, ulaganje u preventivu i politiku zaštite koja mora postati dijelom politike kvalitete i bitnim čimbenikom poslovne politike svake tvrtke. Osvrnuvši se na statističke pokazatelje, zastupnica je upozorila da će samo adekvatno zalaganje za zaštitu prava radnika promijeniti na bolje stanje u ovom segmentu rada.

U pojedinačnoj raspravi su govorili zastupnice i zastupnici: **Ingrid Antičević Marinović (SDP)**, **Gordana Sobol (SDP)**, **Marko Turić (HDZ)** i **Slaven Letica (nezavisni)**.

U petominutnoj raspravi po klubovima zastupnika prvi je govorio zastupnik **Damir Kajin** u ime **Kluba zastupnika IDS-a**. Podržavši Prijedlog odluke o proglašenju "Nacionalnog dana zaštite na radu", zastupnik je upozorio na općenito loš položaj radnika u Hrvatskoj, te je ukazao na potrebu senzibiliziranja, kako političara, tako i poslodavaca.

U ime **Kluba zastupnika HSLs-a** govorio je zastupnik **Zlatko Kramarić** konstatirao je kako je potrebno najprije zadovoljiti sadržaj, a tek onda formu, objasnivši kako je nužno kvalitetno i socijalno osviješteno urediti tržište rada, a tek onda pristupiti formalnim obilježavanjima i prigodnim deklaracijama.

Posljednji u raspravi, u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je zastupnik **Mato Arlović**.

Najavivši podršku toga Kluba, zastupnik je upozorio i na neizravne činioce koji utječu na poziciju i zaštitu radnika na radu - neadekvatna plaća ili njeno neisplaćivanje, nesigurnost radnog mjesta te

velik broj obveznih prekovremenih sati. Predložio je razmatranje visine najniže plaće i drugih osnovnih prava, kao i njihovo dosljedno primjenjivanje, za velik broj radnika u Republici Hrvatskoj.

Završni osvrt dala je državna tajnica u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva **Vera Babić**.

Zastupnici su, 1. lipnja 2007. godine, jednoglasno, sa 96 glasova "za", prihvatili Prijedlog odluke o proglašenju "Nacionalnog dana zaštite na radu".

Zastupnici su, 1. lipnja 2007. godine, većinom glasova, sa 86 glasova "za", 1 "protiv" 4 "suzdržana" prihvatili Zaključke koje je predložio Klub zastupnika HSU-a:

1. Obvezuje se Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva da svake godine prigodom 28. travnja Nacionalnog dana zaštite na radu u Republici Hrvatskoj organizira stručni tripartitni skup na nacionalnoj razini na temu stanje sustava zaštite na radu u Republici Hrvatskoj i smjernice za njegovo unapređenje.

2. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 60 dana ustanovi institut Godišnje nagrade za postignuća u zaštiti života i zdravlja radnika na radu te unapređenja sustava zaštite na radu.

3. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 60 dana izradi Prijedlog nacionalne zaštite na radu za razdoblje 2007-2011. i uputi Hrvatskome saboru na prihvaćanje.

4. Preporuča se da Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo Hrvatskoga sabora u roku od 30 dana održi tematsku sjednicu na temu Stanje sustava zaštite na radu u Republici Hrvatskoj.

A. F.

IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA 2006. GODINU

Podnositelj: Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske

Nakon rasprave o Izvješću o radu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2006. godinu, Hrvatski sabor je na 25. sjednici 23. svibnja na prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a donio Zaključak kojim se predmetno Izvješće prima na znanje.

U Izvješću su opisane, predočene i analizirane sve aktivnosti koje je Ured pravobraniteljice poduzimao tijekom izvještajne godine te rezultati tih aktivnosti.

Izvješće konstatira da, iako se stanje na području ravnopravnosti spolova popravlja u našem društvu, najveći problemi javljaju se u području rada i zapošljavanja. Izvješće pokazuje da se Zakon o ravnopravnosti spolova i nadalje ne primjenjuje u zadovoljavajućoj mjeri, iako je u provedbi pojedinih odredbi Zakona došlo do bitnih pomaka nabolje.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Izvješća poslužili smo se uvodnim izlaganjem pravobraniteljice za ravnopravnost spolova **Gordane Lukač-Koritnik**. Ovo je četvrto redovito godišnje izvješće koje pravobraniteljica podnosi Hrvatskom saboru, a pokazuje aktivnosti pravobraniteljice u praćenju provođenja Zakona o ravnopravnosti spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova.

Što se tiče općih pokazatelja prikazanih u Izvješću o radu Ureda, istaknula je da se tijekom 2006. godine radilo na ukupno 2.432 predmeta i to na 1.170 predmeta otvorenih u 2006. godini i 1.257 predmeta prenesenih iz ranijih godina.

Najveći broj predmeta odnosi se na praćenje primjene zakona po inicijativi pravobraniteljice, pa tako i

onih predmeta prenesenih iz ranijih godina.

Od navedenih 2.432 predmeta njih 217 zaprimljeno je kao pritužbe građana i građanki od kojih su 193 pritužbe iz 2006. godine i 24 iz ranijih godina. Od ukupno 2.215 predmeta koji nisu pritužbe građana, njih 982 otvoreno je po inicijativi pravobraniteljice ili po zaprimljenim dopisima od drugih državnih institucija, organizacija ili pravnih osoba u 2006. godini, a 1.233 predmeta je iz ranijih razdoblja. Stranaka koje su dobivale savjet preko telefona prosječno je bilo 20 tjedno i sve su evidentirane.

Tijekom 2006. godine dovršena su 2.204 predmeta, što je 90,7%, od kojih je 91,3% predmeta otvoreno po inicijativi pravobraniteljice, a ostalo je zaprimljeno po pritužbama građana. Nedovršenih predmeta prenesenih u 2007. godinu je 228, od toga se 35 odnosi se na pritužbe građana.

Pravobraniteljica je naglasila da je nadzor uglavnom tražen od Državnog inspektorata kada se radilo o diskriminaciji na tržištu rada, a poslodavci nisu udovoljili prethodnom zahtjevu pravobraniteljice za dostavljanjem izvješća i dokumentacije, pa je u tom smislu korištena ovlast traženja nadzora Državnog inspektorata.

Najviše pritužbi građana Zagreba

Što se tiče strukture individualnih pritužbi, ima ih iz svih dijelova RH, ali još uvijek najviše iz Zagreba što ukazuje na potrebu pojačane djelatnosti pravobraniteljice u svim županijama, napominje se u Izvješću.

Najviše je pritužbi vezano za područje obiteljskog nasilja, te

područje rada i zapošljavanja. Individualne pritužbe povećane su za 11% u odnosu na 2005. godinu i ukazuju na kršenje prava građanki i građana na temelju spola u svim područjima života, posebice na području rada i zapošljavanja, te nasilja u obitelji. No, veći broj pritužbi ima i pozitivno značenje, a to je veća osviještenost o mogućnosti traženja zaštite i ostvarivanja svojih prava na području ravnopravnosti spolova, rada i zapošljavanja, te zaštite od nasilja u obitelji.

Što se tiče diskriminacije na području rada i zapošljavanja pritužbe su upućivale pretežito žene. Da bi izbjegle moguće posljedice odnosno neželjeno reagiranje poslodavaca, jedan dio podnositeljica obratio se pravobraniteljici anonimnom pritužbom. Pravobraniteljica ističe da je i kod takvih anonimnih pritužbi Ured tražio izvješće i dokumentaciju od poslodavaca, te izvješće Državnog inspektorata.

Povreda prava na zaštitu majčinstva

Relativno veliki dio pritužbi odnosi se na povredu prava na zaštitu majčinstva i tu se pojavljuju isključivo žene. Poslodavci najčešće krše prava radnica na slijedeće načine: premještaju ih na drugo radno mjesto nakon njihovog povratka s porodiljnog dopusta, nezakonito otkazuju ugovore o radu na neodređeno vrijeme trudnicama, ne nude nove ugovore o radu na određeno vrijeme trudnicama kad saznaju za trudnoću. U takvim slučajevima pravobraniteljica je, osim upozorenja davala poslodavcima i preporuke da preispitaju svoje ponašanje, no kad su u pitanju ugovori na određeno vrijeme tada zapravo nema ni zakon-

ske pomoći i poslodavci su daleko manje postupali po preporukama, naglašava Lukač Koritnik.

Drži zabrinjavajućim da uopće nema pritužbi na nejednakost plaća temeljem spola, pri čemu se radi o istovrsnim poslovima. Tako problem nejednake plaće za rad jednake vrijednosti i dalje ostaje na neki način nedovoljno detektiran. Ostaje i pitanje diskriminacije na radu prilikom zapošljavanja temeljem bračnog i obiteljskog statusa, a ne samo spola.

Što se tiče obiteljskog nasilja, vidljivi su pomaci u borbi protiv njega zahvaljujući zakonodavnom okviru, te bitnom utjecaju nadzornih mehanizama poput Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova ili Ureda pravobraniteljice za djecu. Lukač Koritnik posebno ističe vrlo intenzivan rad policije na tom području: brojne intervencije, podnošenje prekršajnih i kaznenih prijava, edukacija djelatnika, a u slučajevima uočeni propusti stegovni postupci.

Što se tiče rada političkih stranaka, pravobraniteljica ističe da prošle godine Ured nije dobio ni jedan plan djelovanja političkih stranaka u smjeru uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca, a što je njihova zakonska obveza temeljem Zakona o ravnopravnosti spolova, koju moraju ispuniti do 31. srpnja 2007. godine.

Potreban Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći

Zaključno, pravobraniteljica je ukazala na potrebu donošenja zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, te povećati sudjelovanje žena u donošenju političkih odluka. Primjećuje da, iako je društvo generalno osjetljivije na pitanje ravnopravnosti spolova, ne očekuje da će dosadašnje mjere biti dovoljne da se smanji visoka stopa nezaposlenosti žena, jaka vertikalna i horizontalna segregacija na tržištu rada i prevladavanje žena u manje plaćenim sektorima.

Tek zakonodavnom intervencijom i mijenjanjem prakse moći će se pridonijeti sprečavanju raznih zloporaba na ovom području. Predložila je da Sabor prihvati Izvješće.

RADNA TIJELA

Odbor za ravnopravnost spolova raspravio je predmetno Izvješće kao matično radno tijelo i predlaže Saboru donošenje Zaključka kojim ga prihvaća. Također, **Odbor za obitelj, mladež i šport**, **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** i **Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav** predlažu Saboru prihvaćanje ovog Izvješća.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH dala je svoje mišljenje na ovo Izvješće, u kojem ističe da je u vezi s njime zadužila nadležna tijela državne uprave da, u okviru svog djelokruga, poduzmu odgovarajuće mjere radi otklanjanja nepravilnosti navedenih u Izvješću.

RASPRAVA

Među nezaposlenima više od šezdeset posto žena

Nakon uvodne riječi pravobraniteljice, u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Gordana Sobol**. Klub će prihvatiti Izvješće, no otvaraju pitanje je li potrebno jačati institucije pravobraniteljstva u Hrvatskoj u smislu davanja većih ovlasti tim institucijama. Zastupnica se osvrnula na dva područja o kojima progovara Izvješće: diskriminaciju žena na području rada i zapošljavanja, te nasilje nad ženama u obitelji. Drži da je najbolji pokazatelj neravnopravnog položaja žena na tržištu rada njihov natpolovični udjel u ukupnom broju nezaposlenih u Republici Hrvatskoj, te različiti oblici diskriminacije pri zapošljavanju i profesionalnom napredo-

vanju. Naime, udio žena u ukupnom broju nezaposlenih danas je 61,2 posto prema statističkim podacima Zavoda za zapošljavanje i u stalnom je porastu, a razlika u plaćama između žena i muškaraca za jednako vrijedan posao iznosi čak 19,7%.

Zastupnica naglašava da je Hrvatska u zakonodavnom dijelu i nacionalnim politikama napravila velike iskorake, međutim, zapostavljeno zlostavljanje na radu problem je što se zacrtano ne provodi.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorila je **Karmela Caparin**. Iz Izvješća je, kaže, vidljivo da je velik broj državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima, te pravnih osoba u pretežitom vlasništvu države ili jedinica lokalne i područne samouprave ispunilo svoju zakonsku obvezu donošenja planova djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova, što je pokazatelj da "ova Vlada daje veliku pozornost ravnopravnosti spolova". Velik napredak učinjen je i u području zaštite žena i drugih žrtava nasilja u obitelji.

Klub smatra da se u Izvješću gotovo i ne govori o mobbingu i o njegovim posljedicama u društvu, dok ankete koje su do sada provedene u Republici Hrvatskoj ukazuju da je mobbing prisutan i to u zabrinjavajućem opsegu, što se iz Izvješća ne vidi.

Podsjetila je da je saborski Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dao inicijativu da Središnji državni ured za upravu obavi inspekcijski nadzor u samom Uredu pravobraniteljice, što je i učinjeno, a zaključak tog nadzora je da u Uredu postoje određene poteškoće glede načina komuniciranja između pravobraniteljice i službenika, odnosno problem diskriminacije, o čemu će konačni pravorijek dati sud.

Tek nakon odluke pravosudnih tijela Klub će moći donijeti odluku o daljnjem obnašanju dužnosti pravobraniteljice, a do tada će Klub ovakvo Izvješće primiti na znanje, zaključila je zastupnica.

Zakazala provedba Zakona

U ime **Kluba zastupnika PGS/SBHS/MDS-a** govorio je **Željko Pavlic (MDS)**. Klub regionalnih stranaka prihvatit će Izvješće uz određene primjedbe. Po mišljenju Kluba, Hrvatska se kao država može pohvaliti da je na institucionalnoj razini u relativno kratkom vremenu od 2003. godine kada je donesen Zakon o ravnopravnosti spolova, postigla visoku razinu institucionalizacije ravnopravnosti spolova, pa tako uz pravobraniteljicu imamo i saborski Odbor za ravnopravnost spolova, Vladin Ured za ravnopravnost spolova, koordinatora u tijelima državne uprave i povjerenstva u tijelima lokalne uprave i samouprave. Prošle godine usvojena je Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova od 2006. do 2010. godine kao osnovni strateški dokument radi uklanjanja diskriminacije žena i uspostavljanja stvarne ravnopravnosti spolova provedbom politike jednakih mogućnosti.

Pritužbi građanki i građana pravobraniteljici u 2006. godini u svakom slučaju nije bilo dovoljno s obzirom na učestalost čina nasilja u našem društvu, rekao je Pavlic. Stoga zaključuje da institucija pravobraniteljice još uvijek nije dovoljno vidljiva i prepoznata u javnosti.

Klub najviše zabrinjava vrlo malen broj pritužbi u području rada i zapošljavanja, posebice u svjetlu činjenice da žene čine 60% nezaposlenih i da je taj postotak i dalje u porastu, a indikativno je da su te pritužbe često anonimne, što ukazuje na nepovjerenje u sustav i postojeće institucije. Napominje da proizvodne grane koje su uvjetno rečeno "ženske" tj. u kojima je zaposleno više žena, ne dobivaju nikakvu pomoć od države. Prvenstveno se to odnosi na tekstilno-obučarsku industriju gdje je zaposleno 30 tisuća žena koje imaju male plaće.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorila je **Ljubica Lalić (HSS)**. Naglašava da je ravnopravnost spolova temeljna vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske, a da Zakon o ravnopravnosti spolova uređuje način zaštite od diskriminacije temeljem spola te mehanizme stvaranja jednakih mogućnosti za žene i muškarce. Podsjeća da najviše pritužbi dolazi iz područja zapošljavanja i rada, nasilja u obitelji i roditeljske skrbi. "Spoznaja da su mlade žene poslodavcu nepoželjne u statusu zaposlenih na neodređeno vrijeme" ide u prilog "zaključku da je žena, a posebice majka, diskriminirana". Klub zastupnika HSS-a podržat će ovo Izvješće.

Manje plaće za jednak posao

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Antun Kapraljević**. Klub prihvaća i podržava Izvješće. Iz Izvješća je vidljivo da u provedbi Zakona i nije baš puno učinjeno, tj. da "mnoge stvari u državi ne funkcioniraju". Žene koje rade imaju 19,7% manje plaće nego muškarci, potplaćene su za svoj rad i ukoliko izostane akcija države, sama upozorenja, preporuke ili mišljenja pravobraniteljice ovakvo stanje neće ispraviti, stav je Kluba.

Predlažu osnaživanje institucije pravobranitelja i njegovog utjecaja, kako pučkog pravobranitelja, tako i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova te pravobraniteljice za djecu.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Pero Kovačević**. Klub će ovo Izvješće uzeti k znanju, "jer smo očekivali daleko veće pomake". Drže lošim što dosad nije riješen problem koji postoji u samom Uredu pravobraniteljice, otkako je inspekcijski nadzor koji je obavio Središnjeg državnog ureda za upravu utvrdio da postoje određene poteškoće koje su se odrazile na međuljudske odno-

se, zbog čega su oni ozbiljno narušeni. Klub poziva da se krene u rješavanje konkretnih pitanja, s konkretnim prijedlozima izmjena i dopuna Zakona o radu.

U pojedinačnoj raspravi govorili su: **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Jagoda Martić (SDP)**, **Biserka Perman (SDP)**, **Ivan Bagarić (HDZ)**, **Velimir Pleša (HDZ)**, **Gordana Sobol (SDP)**.

Zaključnu riječ dala je **Gordana Lukač-Koritnik**, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova. Napomenula je da u raspravi nitko nije doveo u pitanje potrebu da Republika Hrvatska nastavi s promicanjem politike ravnopravnosti spolova, a nije dovedena u pitanje ni činjenica da diskriminacija po spolu postoji i da je potrebno raditi na njezinom eliminiranju, kao ni to da su preporuke pravobraniteljice opravdane. Drži da mnogi prihvaćaju i preporuke vezane uz potrebu izmjene zakonodavstva, ali i prakse koja dovodi ili koja omogućava diskriminaciju po spolu.

Naglašava da broj pritužbi ovisi i o okruženju u kojem se kršenja događaju, naime, to okruženje mora biti poticajno za traženje zaštite, što se već događa kada je u pitanju obiteljsko nasilje, ali još treba puno raditi da se to okruženje stvori vezano uz diskriminaciju po spolu na tržištu rada. Lukač-Koritnik rekla je da je Ured pravobraniteljice uložio prigovor na Izvješće Središnjeg državnog ureda, te da je taj prigovor djelomice usvojen.

Zastupnici su 25. svibnja 2007. g., sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a, glasovali o sljedećem zaključku: Prima se na znanje Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2006. godinu. Ovaj Zaključak podržan je većinom glasova, sa 70 "za", 5 "protiv" i 8 "suzdržanih". S.Š.

IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJA ZA DJECU ZA 2006. GODINU

Predlagatelj: Pravobraniteljica za djecu

Pozitivni pomaci u zaštiti i promicanju prava djece

Raspravu o Izvješću o radu pravobranitelja za djecu za 2006. godinu zastupnici su počeli 18. svibnja, a okončali 23. svibnja 2007. godine (25. sjednica). Izvješće obuhvaća procjenu zaštićenosti prava djece u Republici Hrvatskoj i izvješće o radu Ureda pravobraniteljice za djecu. Prihvaćanju Izvješća prethodila je rasprava u kojoj se moglo čuti i to da se nezadovoljstvo iz radnog ambijenta unosi u obitelj, a posljedica je njezin raspad, rast nasilja i nesagledive posljedice za djecu.

O IZVJEŠĆU

Izvješće je zastupnicima obrazložila pravobraniteljica za djecu **Mila Jelavić**. Nižući brojčane pokazatelje pravobraniteljica za djecu izvijestila je zastupnike da je tijekom 2006. godine zaprimljeno 828 novih predmeta, od čega se 405 odnosilo na zaprimljene pojedinačne prijave povrede prava djece, a 423 su bile opće inicijative. Takav broj predstavki rezultat je brojnih problema u društvu kojima su pogođena i djeca, ali i rada Ureda pravobraniteljice. Broj pojedinačnih prijava se smanjio u odnosu na prošlu godinu, kada ih je bilo 416, ali se povećao broj postupanja jer je iz prethodnih izvještajnih razdoblja prenesen 231 predmet. U strukturi povreda dječjih prava 61% je povreda osobnih prava djece, 14 % se odnosilo na povrede obrazovnih prava djece, 4% na povrede pravosudno-zaštitnih prava, 3% na povrede socijalnih prava, a 2% zdravstvenih prava

djece. Ured je pokrenuo niz preporuka od kojih se posebno ističe preporuka upućena Ministarstvu pravosuđa i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da se organizira služba dežurstva sudova u predmetima obiteljske- pravne zaštite izvan redovnog radnog vremena, jer se mnoge povrede dječjih prava događaju u to vrijeme. Ured je uputio i preporuku o prodaji alkoholnih pića, preporuke za unapređenje zaštite djece u postupcima ovrhe, preporuku za zaštitu djece od napada pasa i dr. Posebno je naglasila pitanje zaštite djece u oglašavanju budući da je Ured zaprimio mnogobrojne pritužbe roditelja nakon agresivnih reklamnih kampanja u školama, vrtićima i drugim prostorima namijenjenim djeci. Ukazala je na nedovoljnu angažiranost centara za socijalnu skrb u postupcima ostvarivanja roditeljske skrbi, ali i u postupcima neaktivnog sudjelovanja u sudskim postupcima, napose nedovoljne angažiranosti u uspostavi roditeljske skrbi itd. Ukazala je na manjak stručnjaka u centrima socijalne skrbi i drugim ustanovama koje provode neposrednu skrb nad djecom te nadležnim ministarstvima.

RADNA TIJELA

Prihvaćanje Izvješća Saboru su predložili **Odbor za obitelj, mladež i šport, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Odbor za ravnopravnost spolova te Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada Republike Hrvatske ističe da je, u vezi s Izvješćem, zadužila nadležna tijela državne uprave da, u okviru svog djelokruga, poduzmu odgovarajuće mjere radi otklanjanja nepravilnosti navedenih u Izvješću, kao i da u neposrednom kontaktu s pravobraniteljicom za djecu dodatno razmotre pojedine primjedbe, radi njihova što bržeg otklanjanja.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi **Mile Jelavić**, stavove radnih tijela prenijeli su **Dražen Bošnjaković** (Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav), **Ivana Sućec-Trakoštanec** (Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina) i **Karmela Caparin** (Odbor za ravnopravnost spolova).

Predstavnici klubova zastupnika podržali su Izvješće, ali i upozorili na neke neriješene probleme. Izvješće Pravobraniteljice za djecu već treći put ukazuje na različite oblike kršenja dječjih prava od kojih se većina ne rješava, a manji broj rješava tek slabim tempom, primijetila je **Milanka Opačić** u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Nije riješeno npr. temeljno pravo djeteta na roditeljsko uzdržavanje kojim dijete, a država se, kaže, nije ništa potrudila kako bi u tom smislu sustav postao efikasniji. Nedostaju stručnjaci mentalnog zdravlja koji će raditi s djecom u najranijoj fazi kada je moguće kod njih opaziti prve probleme, a u vrtiće je davno već trebalo uvesti edukaciju o nenasilnom rješavanju sukoba itd.

Institucija opravdala postojanje

Institucija Pravobraniteljica za djecu opravdala je svoje postojanje, a Vlada Republike Hrvatske je preko ove institucije dodatno zaštitila ciljne grupe, grupe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (djecu, mladež, maloljetnike i djecu s poremećajem u razvoju), podvukla je **Lucija Čikeš** u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**. Klub drži da je Pravobraniteljica za djecu učinila velike i višestruke iskorake na dobrobit djece, a iz izvješća se vide pozitivni pomoci u mnogim segmentima življenja i prava djece. **Alenka Košiša Čičin-Šain** upozorila je u ime **Kluba zastupnika HNS-a** na probleme romske djece kojoj se, naglašava, učestalo krše prava poput obveznog obrazovanja, prava na državljanstvo i prebivalište. Velik je problem, kaže, rana udaja romskih djevojčica, prisiljavanje romske djece na prošnju, trgovanje djecom, pa je s tim u vezi zastupnica pozvala državna tijela da stanu nakraj tom kršenju prava.

Dr. sc. **Ivo Banac (nezavisni)** je u ime **Kluba zastupnika PGS-SBHS-MDS-a** prozvao Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa da se oglašuje na preporuke i prijedlog pravobraniteljice za djecu u pogledu obrazovnih programa, posebno zdravstvenog i, u tom dijelu, spolnog odgoja u školama. Ako konačna odluka Ministarstva bude u suprotnosti s kriterijima koje je, temeljem na znanosti utvrđenih činjenica, postavila pravobraniteljica i u škole uđe diskriminacijski program udruge Grozd, to će biti velika sramota, smatra Banac.

Država zakazala u zaštiti obitelji

Stavove **Kluba zastupnika HSS-a** iznijela je **Ljubica Lalić**. Smatra da je država zakazala u ispunjavanju obveze da zaštiti obitelj koja se, tvrdi, urušava zbog materijalne nesigurnosti i nepoštivanja prava. U hrvatskoj obitelji zbog lošeg ekonomskog stanja raste netrpeljivost, sukobi i međusobna mržnja bračnih partnera, a sve to ide

preko leđa djece. Nezadovoljstvo iz radnog ambijenta prenosi se u obitelj, a posljedica toga je njezin raspad, nasilje i nesagledive posljedice za djecu. Ocjenjuje da porast nasilja u školama i vrtićima također ima ishodište u obitelji "jer su nasilnici ona djeca koja su žrtve nasilja u obitelji". U ime **Kluba zastupnika HSL-a dr. sc. Zlatko Kramarić** upozorio je na sve veći broj pritužbi na rad centara za socijalnu skrb, posebno u vezi s obiteljskom pravnom zaštitom. Neprofesionalni rad u centrima mora se što prije otkloniti i sankcionirati, drži Kramarić.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Biserka Perman (SDP)**, dr. sc. **Slaven Letica (nezavisni)**, **Gordana Sobol (SDP)**, **Vesna Škulić (SDP)** i **Jagoda Majksa-Martinčević (HDZ)** te završnom riječi pravobraniteljice za djecu **Mile Jelavić**.

Zastupnici su, 25. svibnja 2007., jednoglasno (84 glasa "za"), prihvatili Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2006. godinu.
J.Š.

IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU PREDPRISTUPNIH PROGRAMA POMOĆI EU

Predlagatelj : Vlada Republike Hrvatske

U provedbi nije bilo nepravilnosti

Nakon kraće rasprave, na sjednici 26. travnja, Sabor je prihvatio ovo Izvješće, unatoč primjedbama oporbe da nije cjelovito, te da se kasni s povlačenjem sredstava iz europskih fondova.

O IZVJEŠĆU

U ime Vlade Republike Hrvatske, zastupnicima se uvodno obratio mr sc. **Ante Žigman**, državni

tajnik Ministarstva financija. Podsjetio ih je na zaključak Hrvatskog sabora iz listopada 2006. kojim je Vlada zadužena da svakih šest mjeseci podnosi Parlamentu cjelovito izvješće o korištenju predpristupnih fondova EU, s posebnim osvrtom na planirane, a neiskorištene programe, povučena a neiskorištena sredstva, te eventualne prijevare ili nepravilnosti u postupku korištenja sredstava pomoći. Ovo je - kaže - prvo

takvo izvješće, a odnosi se na razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2006. Naime, prije početka korištenja tih sredstava trebalo je ispuniti niz preduvjeta za samostalno upravljanje predpristupnim programima. U tu svrhu uspostavljen je institucionalni sustav u skladu sa zahtjevima Europske komisije (u Ministarstvu financija osnovan je Nacionalni fond za financijsko upravljanje, provedbene agencije i jedinice za pro-

vedbu projekata u tijelima državne uprave, itd.). Vlada je pripremila i kvalitetne projekte, a nakon dobivene akreditacije za predpristupni program PHARE, u veljači 2006., omogućena je decentralizacija CARDS projekata 2003. (ranije je ugovore za te projekte Delegacija Europske komisije sklapala izravno s izvođačima). U okviru tog programa odobreno je ukupno 38 projekata u vrijednosti od 62 mln. eura, a nakon prijenosa ovlasti na Republiku Hrvatsku, Ministarstvo financija je dobilo 40 ugovora "teških" 29 mln. i 366 tisuća eura. Do srpnja 2006. proces ugovaranja završen je samo za taj program i jedino se u tom kontekstu može govoriti o korištenju sredstava, napominje Žigman. Program CARDS 2004. je još uvijek u fazi ugovaranja, koje bi trebalo završiti krajem lipnja ove godine. U okviru tog programa odobreno je ukupno 28 projekata, vrijednih 76 mln. eura, a decentralizirana su 42 ugovora "teška" oko 46,5 mln. eura. Ugovaranje aktivnosti za PHARE program, vrijedan 84 mln. eura, trebalo bi biti završeno krajem studenoga, a za prvi projekt iz programa ISPA, "teškog" 63 mln. eura, 12. prosinca 2007. (za svaki od projekata potpisuje se posebni sporazum koji mora ratificirati Sabor). Po riječima državnog tajnika, tijekom 2006. godine nisu uočene nepravilnosti u provedbi programa predpristupnih fondova.

RADNA TIJELA

Odbor za financije i državni proračun je, bez rasprave, jednoglasno donio zaključak kojim sugeriira Saboru da prihvati predloženo Izvješće.

RASPRAVA

Po mišljenju dr.sc. **Andrije Hebranga**, glasnogovornika **Kluba zastupnika HDZ-a**, ovo Izvješće nije moglo doći pred zastupnike

ranije. Naime, pripreme za početak realizacije projekata iz pretpri- stupnih programa su vrlo složene i dugo traju (nije jednostavno napraviti dobre projekte, a rokovi za ugovaranje usluga traju 6 do 12 mjeseci). Uvjeti za povlačenje sredstava su puno stroži nego što su to bili uvjeti fondova Svjetske banke i Vijeća Europe, no i ovaj put hrvatska Vlada je zadovoljila tražene kriterije i stoga će zastupnici HDZ-a podržati ovakvo izvješće. Do srpnja 2006. godine dovršen je proces pregovaranja samo za program CARDS 2003., u okviru kojeg se osiguravaju sredstva za povratak izbjeglica, reformu pravosuđa i državne uprave, uređenje okoliša, i dr. U veljači 2006. taj je program decentraliziran, a tijekom godine Europska komisija nam je dodijelila akreditaciju i za upravljanje programima PHARE, ISPA i SAPARD (ona provodi samo kontrolu). U Izvješću je precizno prikazano stanje pojedinih projekata iz tog programa i vidljivo je da se iznosi primitaka poklapaju s iznosima traženih sredstava (20,5 mln. eura za CARDS 2003. i 29,8 mln. eura za CARDS 2004.) U drugim projektima korištenje sredstava još nije započelo (ugovaranje je u tijeku), ali Vlada je u međuvremenu izvršila temeljite pripreme koje su omogućile realizaciju prve faze svih projekata u zadanim okvirima. Primjerice, u svim tijelima državne uprave ustrojena su tijela za provedbu ovih programa, provedena je edukacija odgovornih osoba, u Ministarstvu financija utemeljena je Agencija za provedbu i ugovaranje, Odjel za unutarnju reviziju, itd. Na temelju toga možemo zaključiti da će Vlada i ovom prilikom dokazati da je u stanju raditi na europskoj razini.

Izvješće nije cjelovito

Po riječima **Joze Radoša**, **Klub zastupnika HNS-a** može ovo Izvješće samo primiti na znanje, jer nije

cjelovito. Primjerice, nije jasno gdje se izgubilo 33 mln. odnosno 30 mln. eura nakon decentralizacije CARDS programa za 2003. i 2004., ni koliko je sredstva od predviđenih 80 mln. eura iskorišteno iz programa "PHARE" za 2005. Vlada navodi da je od navedenih programa, uključujući i program "ISPA" 2005. i 2006., koji zajedno teže 297 mln. eura, povučeno svega 51,5 mln. eura ili 17 posto, što ne znači da su sva ta sredstva iskorištena. Osim toga, u Izvješću se gotovo ništa ne govori o drugim programima, primjerice koja je dinamika natječaja za program "Sapard" (specijalizirani program za poljoprivredu i ruralni razvoj) i kako to da je u prvoj fazi natječaja prošlo samo 10 posto projekata. Zastupnici žele znati i koji su projekti u fazi ugovaranja, ili čak u fazi natjecanja za ugovaranje, što se čini na provođenju programa IPA (jedini program u 2007. godini), itd. U izvješću nema ni riječi o šestom okvirnom programu za znanost ili o programu prekogranične suradnje na vanjskim i unutarnjim granicama EU (Program INTEREG 3.), negodovao je Radoš. U svakom slučaju, bilo bi dobro da izvješća koja se upućuju Saboru budu standardizirana i usporediva, tako da se može locirati odgovornost za eventualno neprovođenje dijela programa.

Ugledati se na primjer Irske

Trebali bismo se povesti za primjerom Irske koja je za kratko vrijeme uspjela povući veliki dio sredstava iz fondova EU, kaže **Željko Ledinski**, predstavnik **Kluba zastupnika HSS-a**. Budući da su preduvjeti koje treba ispuniti za korištenje predpristupnih fondova prilično komplicirani, bilo bi dobro da imamo uhdane ekipe koje će raditi na određenom projektu barem jedan mandat, a ne da često mijenjamo odgovorne osobe u agencijama i fondovima. Nažalost, čini se da u nekim stvarima kasnimo, pa bi se moglo dogo-

diti da dio tih sredstava jednostavno propadne. Ako smo u prvoj godini provođenja određenog programa, koji traje samo dvije ili tri godine, povukli svega 5 posto sredstava, kasnije ćemo teško uloviti tempo. Osim toga, sredstva pomoći moramo pravilno iskoristiti i ne smijemo si dozvoliti nikakve propuste, upozorava zastupnik. Primjerice, nismo trebali izbaciti iz SAPARD programa projekte za korištenje obnovljivih izvora energije, jer bi ta sredstva itekako dobro došla malim sredinama u šumovitim krajevima za realizaciju njihovih programa. Isto vrijedi i za projekt izgradnje lokalnih cesta. Njegova je sugestija da se odrede nositelji provođenja tih mjera, pri čemu se treba maksimalno osloniti na lokalnu samoupravu. Na kraju je izjavio da njihov Klub prima ovo Izvješće na znanje, te izrazio nadu da će iduće biti kvali-

tetnije i da ćemo se moći pohvaliti boljim rezultatima u provođenju predpristupnih programa.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Tomislav Tomić (HDZ)**, **Franjo Matušić (HDZ)**, **Kruno Peronja (HDZ)**, i dr.sc. **Miljenko Dorić (HNS)**, mr.sc. **Alenka Košiča Čičin-Šain** javila se za riječ u petominutnoj raspravi u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, a potom je predstavnik predlagatelja, mr.sc. **Ante Žigman**, odgovarao na primjedbe zastupnika.

Napomenuo je, među ostalim, da je važeća financijska regulativa koja propisuje korištenje sredstava iz predpristupnih fondova danas puno stroža od one koja je bila na snazi za članice koje su u EU ušle 2004. godine (među članicama koje su ušle u EU bila je i Slovenija). Pojasnio je i to da je pred zastupnicima Izvješće o kori-

štenju sredstava europskih fondova a ne o programiranju, dok je o samim programima, odnosno pojedinim projektima bilo više riječi u Saboru prilikom ratifikacije sporazuma. Sustav je inače u kontinuiranom nadzoru (gotovo svaki mjesec dolaze revizori iz Europske komisije), što jamči njegovu transparentnost i uspješnost provedbe. Dakako, riječ je o privremenoj kontroli koja će s vremenom popustiti. Naime, očekuje se da će naša administracija prije ulaska Hrvatske u EU biti u potpunosti sposobljena za samostalno upravljanje predpristupnim programima.

U nastavku sjednice, 27. travnja, uslijedilo je glasovanje o predloženom Izvješću. **Ishod - većina nazočnih zastupnika (68) izjasnilo se za njegovo prihvatanje, 10 ih je bilo "protiv", a 20 "suzdržanih".**

M.Ko.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Predlagatelj: Upravni odbor Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Na 25. sjednici 24. svibnja 2007. zastupnici su raspravljali o Godišnjem izvješću nacionalne zaklade za 2006. godinu.

U 2006. godini Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva ostvarila je slijedeće ciljeve: dobila međunarodno priznati certifikat HRN ISO 9001:2000 za sustav kvalitete djelovanja u upravljanju procesom financiranja projekata organiziranja civilnog društva i to kao prva javna institucija u Hrvatskoj; uvela nagradu "Škola-prijatelj zajednice" u hrvatske osnovne škole za učenike volonterske inicijative; započela proces decentralizacije financijskih potpora i jačanja kapaciteta organi-

zacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj razini; započela provedbu projekta osnivanja IMPACT - Europskog centra za međusektorsku suradnju te ostvarila mogućnost suradnje na novim partnerskim inicijativama za razvoj demokracije u Republici Hrvatskoj.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav te odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina predlažu Hrvatskom saboru da donese Zaključak kojim se prihvaća Godišnje izvješće o radu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za 2006. godinu.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Franjo Matušić (HDZ)**.

Kazao je da Klub zastupnika HDZ-a drži da je Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva na vrlo transparentan način podnijela Izvješće za 2006. godinu, te da će ga Klub podržati.

Za pojedinačnu raspravu javile su se: **Ruža Lelić (HDZ)** te **Lucija Čikeš. (HDZ)**.

Zastupnici su 25. svibnja 2007. (sa 76 glasova "za" i 5 "suzdržanih") prihvatili Godišnji izvještaj o radu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za 2006. godinu.

I.Č.

IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA

Damir Sesvečan, predsjednik Mandatno-imunitetnog povjerenstva predstavio je slijedeće prijedloge odluka:

- da se za vrijeme trajanja zastupničkog mandata uskraćuje odobrenje za pokretanje kaznenog postupka

protiv zastupnika **Zlatka Kramarića**.

- da se za vrijeme trajanja zastupničkog mandata uskraćuje odobrenje za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika **Joze Radoša** po privatnoj tužbi zbog kaznenih djela

protiv časti i ugleda počinjenog klevetom.

Zastupnici su 1. lipnja 2007. godine donijeli predložene odluke.

I.Č.

**izvješća
HRVATSKOGA
SABORA**

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Dunja Hergula (protokolarni aktivnosti Predsjednika Sabora), Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

TAJNICE REDAKCIJE: Danica Baričić

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora